

Kotivakuutus

Sisällysluettelo

Kotivakuutus	2	Yksityishenkilön oikeusturvavakuutus.....	20
1 Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä.....	2	1 Vakuutuksen tarkoitus.....	20
2 Suojeluohjeet.....	3	2 Vakuutetut	20
3 Vakuutetut ja vakuutuksen voimassaolo	5	3 Tuomioistuimet ja voimassaoloalue.....	20
4 Vakuutuksen kohteena oleva omaisuus	6	4 Korvattavat vakuutustapahtumat.....	21
5 Vakuutusturvan sisältö	8	5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset	21
6 Vahinkojen korvaaminen.....	11	6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua....	22
7 Vakuutusmaksu ja indeksitarkistukset	16	7 Korvaussäännökset	22
8 Matkatavaraturva ulkomaanmatkoilla.....	16	8 Korvauksen määrä ja sen laskeminen	23
Yksityishenkilön vastuuvakuutus	17	9 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata...	23
1 Vakuutuksen tarkoitus ja voimassaolo.....	17	10 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä.....	24
2 Vakuutetut	17	11 Vastapuolen oikeudenkäyntikulurva.....	24
3 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset.....	17		
4 Korvausrajoitukset	18		
5 Vahingon selvittäminen	19		
6 Korvaussäännökset	19		
7 Vuokranantajan ja kiinteistönomistajan laajennus	20		

Kotivakuutus

Kotivakuutuksesta korvataan vakuutetun omaisuudelle aiheutuneita suoransaisia ja välittömiä vahinkoja sekä ehdoissa erikseen mainittuja kustannuksia vakuutusyhtiön ja vakuutuksenottajan välisen vakuutussopimuksen mukaisesti. Vakuutussopimus muodostuu vakuutuskirjasta, näistä vakuutusehdoista ja Yleisistä sopimusehdoista henkilöasiakkaille. Vakuutuksen kohteet, enimmäiskorvausmäärät, omavastuut, vakuutukseen valitut esinevakuutusturvat sekä vastuu- ja oikeusturvavakuutukset on esitetty vakuutuskirjassa.

1 Vakuuttamiseen ja vahingon korvaamiseen liittyviä käsitteitä

Vakuutuksenottaja

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutussopimuksen. Vakuutuksenottaja on merkitty vakuutuskirjaan.

Vakuutettu

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutuspaikka

Vakuutuspaikka on vakuutuskirjaan merkitty omaisuuden sijaintipaikan osoite.

Vakuutustapahtuma

Vakuutustapahtumalla tarkoitetaan sellaista yleensä sattumanvaraista tapahtumaa, jonka perusteella vakuutuksesta maksetaan korvausta, ellei korvattavuutta jostakin syystä rajata pois.

Rajoitusehto

Rajoitusehdoissa kerrotaan ne tapahtumat ja vahingot, joita vakuutuksesta ei korvata.

Suojeluohje

Suojeluohjeet ovat toimintaohjeita, joita noudattamalla voidaan estää vahinko tai pienentää sitä. Jos vakuutuksenottaja, vakuutettu tai häneen samastettava henkilö ei noudata suojeluohjeita ja se vaikuttaa vahingon syntymiseen tai laajuuteen, korvausta voidaan vähentää tai se voidaan jättää kokonaan maksamatta.

Asuinpinta-ala (huoneistoala)

Asuinpinta-alalla tarkoitetaan asunnon sisäseiniin rajoittuvaa pinta-alaa. Se lasketaan asunnon jokaisesta kerroksesta ja näin saadut pinta-alat lasketaan yhteen. Asuinpinta-alaan kuuluvia asuintiloja ovat muun muassa asuinhuoneet, käytävät, sauna- ja peseytymistilat sekä vaatehuoneet. Asuinpinta-alaan kuuluu huoneen pinta-ala siltä osin kuin huonekorkeus ylittää 160 senttimetriä. Muussa kuin asuinkäytössä olevat tilat eivät kuulu asuinpinta-alaan. Näitä ovat muun muassa autotallit, avokuistit ja terassit, tekniset tilat sekä erilliset varastotilat.

Kokonaisala (bruttopinta-ala)

Kokonaisalalla tarkoitetaan rakennuksen ulkomittojen mukaista pinta-alaa. Se lasketaan jokaisesta kerroksesta ja näin saadut pinta-alat lasketaan yhteen. Kokonaisalaan lasketaan sekä kylmät että lämpimät tilat. Kokonaisalaan lasketaan mukaan

rakennuksen osat vain siltä osin kuin ne ylittävät 160 senttimetriä. Rakennuksen avoimet osat kuten avokatokset ja -kuistit eivät kuulu kokonaisalaan, ellei niiden yhteenlaskettu pinta-ala ylitä rakennuksen muun osan pinta-alaa.

Vahingon määrä

Vahingon sattuessa omaisuuden arvo ja vahingon määrä määritellään joko jälleenhankinta-arvon, päivänarvon, ikävähennyksen tai käyvän arvon mukaan vahingoittuneesta omaisuudesta riippuen. Vahingon määrä ei ole sama kuin maksettavan korvauksen määrä.

Korvauksen määrä

Korvauksen määrällä tarkoitetaan vahingosta maksettavaa korvausta. Korvauksen määrä saadaan vähentämällä vahingon määrästä muun muassa mahdolliset ikävähennykset ja omavastuu.

Omvastuu

Omvastuu on vakuutuskirjaan tai vakuutusehtoihin merkitty rahamäärä, jonka vakuutuksenottaja on ottanut omalle vastuulleen. Omavastuu vähennetään vahingon määrästä.

Irtaimen esineen jälleenhankinta-arvo (uudishinta)

Irtaimen esineen jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka tarvitaan uuden samanlaisen tai käyttöominaisuuksiltaan lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen.

Irtaimiston käypä arvo

Käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä käteishintaa, joka omaisuudesta olisi ollut yleisesti saatavissa vahingon sattumispäivän markkinatilanteessa. Käypää arvoa laskettaessa otetaan huomioon mm. esineen ikä, käyttöaika, kunto ja käyttökelpoisuus.

Irtaimiston vakuuttaminen enimmäiskorvausmäärästä

Irtaimisto tai yksittäinen esine vakuutetaan vakuutuskirjalle merkittävästä enimmäiskorvausmäärästä, joka on aina korvauksen yläraja. Lisäksi vakuutusehdoissa on omaisuus- tai vakuutustapahtumakohtaisia enimmäiskorvausmääriä.

Rakennuksen jälleenhankinta-arvo (uudishinta)

Rakennuksen jälleenhankinta-arvo määritetään pitäen lähtökohtana vaurioitunutta rakennusta sellaisena ja siinä käyttötarkoituksessa kuin se oli ennen vahinkoa. Jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan rahamäärää, joka tarvitaan uuden samankokoisen, samaan käyttötarkoitukseen tarkoitettun ja ominaisuuksiltaan alkuperäisen kaltaisen rakennuksen rakentamiseen.

Jälleenhankinta-arvo määräytyy kuitenkin enintään samaan käyttötarkoitukseen nykyaikaisilla rakennosilla, yleisesti Suomessa kaupan olevilla rakennustarvikkeilla ja tavanomaisilla työmenetelmillä toteutetun rakennuksen mukaan. Jos pakottavat viranomaismääräykset lisäävät rakennuskustannuksia verrattuna siihen, mitä ne olisivat olleet, jos vaurioitunut rakennus olisi toteutettu ominaisuuksiltaan alkuperäisen rakennuksen kaltaisena, huomioidaan nämä kustannukset vahingon ja korvauksen määrässä ehtokohdan 6.3.8 mukaisesti.

Rakennuksen päivänarvo (nykyhinta)

Rakennuksen päivänarvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka saadaan, kun jälleenhankinta-arvosta (uudishinnasta) vähennetään rakennuksen iän, käytön, asumattomuuden, huollon tai hoidon laiminlyönnin, käyttökelpoisuuden alenemisen tai vanhanaikaisuuden johdosta tapahtunut arvon alentuminen. Myös paikkakunnan muuttuneiden olosuhteiden, rakennuksen sijainnin ja muiden syiden selvä vaikutus otetaan huomioon rakennuksen päivänarvoa arvioitaessa, ellei samalle sijaintipaikalle rakenneta uutta vastaavaa rakennusta.

Rakennuksen käypä arvo

Käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä käteishintaa, joka omaisuudesta olisi ollut yleisesti saatavissa vahingon sattumispäivän markkinatilanteessa. Käypää arvoa laskettaessa otetaan huomioon mm. esineen ikä, käyttöaika, kunto ja käyttökelpoisuus. Rakennuksen käypää arvoa määriteltäessä kiinteistön käyvästä arvosta vähennetään tontin, liittymien ja muiden rakennusten osuus.

Rakennuksen vakuuttaminen täydestä arvosta

Rakennus voidaan vakuuttaa täydestä arvostaan, millä tarkoitetaan vakuuttamista pinta-alatietojen perusteella. Täydestä arvosta vakuutettaessa omaisuuden arvoa ei tarvitse määritellä vakuutusta tehtäessä, vaan riittää, että vakuutusyhtiön kysymät tiedot omaisuudesta ovat oikein ja että tietojen muutoksista ilmoitetaan vakuutusyhtiölle (esim. pinta-alan muutos).

Omaisuuden arvon selvittäminen tulee tarpeelliseksi vasta vakuutustapahtuman jälkeen. Arvoa selvitetessä huomioidaan omaisuuden ikä, käyttö, kuluminen ja muut sen arvoon vaikuttavat tekijät. Näiden tekijöiden perusteella korvaus maksetaan joko jälleenhankinta-arvon tai päivänarvon mukaan. Täydestä arvosta vakuuttaminen ei tarkoita, että vanhasta vahingoittuneesta omaisuudesta saa uuden hinnan mukaisen korvauksen.

Rakennuksen vakuuttaminen enimmäiskorvausmäärästä

Rakennus voidaan vakuuttaa myös enimmäiskorvausmäärästä. Enimmäiskorvausmäärä merkitään vakuutuskirjalle ja se on korvauksen enimmäismäärä.

Jäännösarvo

Jäännösarvolla tarkoitetaan omaisuuden arvoa välittömästi vahingon jälkeen. Jäännösarvo arvioidaan samojen perusteiden mukaan kuin vahingonmäärä.

2 Suojeluohjeet

Kun toimitaan alla olevien ohjeiden mukaisesti, voidaan välttää vahinkoja tai ainakin rajoittaa jo syntyneitä vahinkoja. Jos näitä ohjeita ei ole noudatettu, korvausta voidaan pienentää tai jättää maksamatta (Yleiset sopimusehdot, kohta 6). Suojeluohjeet koskevat kaikkia vakuutustapahtumia.

2.1 Irtaimen omaisuuden suojaaminen vahingoilta

1. Nesteet on pidettävä etäällä tietokoneista, matkapuhelimista, kannettavista soittimista ja vastaavista elektronisista laitteista, jotta nesteet eivät kaatuessaan vahingoita laitteita.
2. Kuljetettavana oleva omaisuus on pakattava huolellisesti ja niin, että se kestää tavanomaiset sään ja kuljetuksen rasitukset. Helposti rikkoutuvat esineet, kuten kamerat, tietokoneet ja lasiesineet, on kuljetettava käsimatkatavarana yleisillä kulkuneuvoilla matkustettaessa.
3. Nesteet sekä tahraavat ja syövyttävät aineet on pakattava niin suojaavasti, etteivät ne aiheuta vahinkoa muille matkatavaroille, vaikka ne vuotaisivat tai pakkaus rikkoontuisi.
4. Tietokoneet, matkapuhelimet ja vastaavat mukana kuljetettavat elektroniset laitteet on suojattava niin, etteivät ne pääse kastumaan, hankaantumaan tai muutoin kolhiintumaan rikki.

2.2 Vuotovahinkojen torjunta

1. Astian- ja pyykinpesukoneen liitännän on oltava valmistajan tai maahantuojan sekä viranomaisen antaminen ohjeiden ja määräysten mukainen. Pesukoneen toimintaa on valvottava eikä konetta saa jättää päälle, kun asunnosta poistutaan. Pesukoneen hana on suljettava aina käytön jälkeen.
2. Pesukoneen tai kylmälaitteen alle on laitettava turvakaukalo, jos tilassa ei ole lattiakaivoa tai jos lattian rakenne on sellainen, ettei mahdollista vuotoa voi heti havaita.
3. Lattiakaivolla varustetuissa tiloissa vedellä on oltava esteetön pääsy lattiakaivoon.
4. Lattiakaivot ja hajulukot on puhdistettava niin usein, ettei niihin pääse muodostumaan veden virtaamista haittaavia tukoksia.
5. Jos omakotitalossa tai vapaa-ajan rakennuksessa havaitaan vuotovahinko tai sitä epäillään, on päävesihana suljettava heti. Jos rakennus jää asu-mattomaksi tai käyttämättömäksi yli viikoksi, on lähdeettäessä pääsulkuventtiili suljettava tai käyttövesipumppu kytkettävä pois käytöstä.
6. Kosteus- ja kastumisvahingoille altis omaisuus on asetettava kellarivarastossa vähintään 10 senttimetrin korkeudelle lattiasta.
7. Vesihana, johon on liitetty puutarhaletku tai vastaava, on suljettava aina käytön jälkeen.
8. Vesijohtoverkkoa on suojeltava jäätymiseltä. Kaikissa huonetiloissa on pidettävä vähintään +12 asteen tasainen lämpötila kylmänä aikana ja huolehdittava ilmankierrosta huonetilojen välillä. Kaikissa tiloissa, joissa on vesijohdot, on pidettävä yllä mainittu peruslämpö. Talvikaudella ilmalämpöpumppu ei riitä ainoaksi lämmönlähteeksi. Tiloja on valvottava riittävästi kylmänäkin vuodenaikana. Jos rakennus jätetään ilman riittävästä lämmitystä ja valvontaa, johtoverkko ja siihen liittyvät laitteet on tyhjennettävä vedestä.
9. Pohjavesialueilla sijaitsevien rakennusten maan- alaiset teräsöljysäiliöt ja niihin liittyvät putkistot on tarkastettava viiden vuoden välein tai useammin ja muut kuin metallisäiliöt 10 vuoden välein tai useammin.

10. Öljysäiliöiden säännöllisestä kunnossapidosta on huolehdittava ja viranomaisen ympäristösuojelumääräyksiä on noudatettava. Tarkastuksissa on käytettävä Tukesin hyväksymiä määräaikaistarkastusliikkeitä. Jos lämmitysöljysäiliö on poistettu käytöstä, lämmitysöljy on poistettava siitä, täytöputki tulpattava ja huolehdittava siitä, että laitteistot tehdään vaarattomiksi.

2.3 Luonnonilmiöiden aiheuttamien vahinkojen torjunta

1. Sade- ja sulamisvesien eli hulevesien kulkeutuminen rakennukseen on estettävä vesieristyskin ja hulevesipoistojärjestelmillä, joita ovat pihamaan kallistukset rakennuksesta poispäin, tontin ojat, salaojat ja sadevesikaivot sekä pumppaamot.
2. Tontin ojat ja salaojat on pidettävä toimintakunnossa. Viemärijärjestelmä on pidettävä toimintakunnossa ja viemäripumppujen kunnossapidosta on huolehdittava.

2.4 Rikosvahinkojen torjunta

1. Irtaimistoa on säilytettävä suojaavasti suljetussa säilytystilassa lukuun ottamatta sellaista kotiirtaimistoa, jota tavanomaisesti pidetään ulkona, kuten piha- ja puutarhakalusteita ja pihagrilliä. Säilytystilojen rakenteiden on annettava riittävä suoja murtautumista vastaan. Myös ikkunoiden, ovien ja muiden sisäänpääsyteiden on oltava varkauden ja murtautumisen varalta suojaavasti suljetut sekä lukossa siten, ettei säilytystilaan voida tunkeutua rakenteita tai lukkoja vahingoittamatta tai väkivaltaa käyttämättä.
2. Avaimia ei saa jättää eikä piilottaa asunnon tai säilytystilojen läheisyyteen. Jos avain joutuu ulkopuolisen haltuun, on lukko vaihdettava tai sarjoitettava uudelleen. Elektronisen lukon avaimet tai vastaavat eivät saa joutua ulkopuolisen haltuun. Jos näin kuitenkin käy, on lukot ohjelmoitava uudelleen heti.
3. Jos omaisuutta säilytetään yhteistiloissa, joihin esimerkiksi taloyhtiön muutkin asukkaat pääsevät, on omaisuus lukittava.
4. Asuntokohtaisessa kellari- tai ullakkovarastossa, autotallissa tai muussa varastossa ei saa säilyttää arvokasta tai varkaudelle altista omaisuutta, kuten optisia tai elektronisia laitteita, taide-esineitä, koruja, turkiksia tai aseita.
5. Moottorikäyttöiset laitteet kuten puutarhatraktori ja päältä ajettava ruohonleikkuri on säilytettävä lukitussa suojassa, tai ne on lukittava käytön estävällä ohjaus-, vaijeri-, ketju- tai jarrulukituksella.
6. Pankki- tai luottokorttia ja sen tunnuslukua ei saa säilyttää lähekkäin, kuten samassa laukussa, lompakossa tai laatikossa. Jos pankki- tai luottokortti joutuu ulkopuolisen haltuun, se on suljettava välittömästi. Kun korttia käytetään, tunnusluku on suojattava siten, etteivät muut näe sitä.
7. Mukana olevaa omaisuutta on valvottava varkauksien varalta. Valvonnalla tarkoitetaan sellaista näköyhteyttä omaisuuteen, että vakuutettu tai joku hänen puolestaan voi puuttua tilanteeseen, jos asiaankuulumattomat koskevat omaisuuteen.

8. Hotellihuoneeseen tai vastaavaan majoitustilaan ei saa jättää koruja, rahaa tai muita varkaudelle alttiita esineitä, ellei niitä säilytetä erikseen lukitavassa tilassa, kuten matkalaukussa tai tallelokerossa.
9. Rahat ja varkaudelle altis omaisuus eli korut, kellot, optiset ja elektroniset laitteet ja vastaavat on kuljetettava käsimatkatavarana yleisillä kulkuneuvoilla matkustettaessa.
10. Jos varkaudelle altista omaisuutta, kuten optisia tai elektronisia laitteita ja arvoesineitä säilytetään pysäköidyssä autossa, matkailu- tai muussa perävaunussa tai veneessä, on ovien ja säilytystilojen oltava lukittuna ja sen lisäksi omaisuuden oltava peitettyä tai muuten piilossa. Teltassa ei saa säilyttää varkaudelle altista omaisuutta ilman jatkuvaa valvontaa.
11. Ampuma-aseet, aseiden osat ja ampumatarvikkeet on säilytettävä ampuma-aselaisissa (9.1.1998/1) määritellyllä tavalla turvakaapissa taikka muuten lukittuina siten, että ampuma-ase tai aseosa ei ole helposti anastettavissa tai siten, että aseosa säilytetään erillään.

2.5 Paloturvallisuus

1. Kaikissa niissä tiloissa, joissa asutaan tai yövytään, on oltava toimiva palovarointin. Palovaroittimia on oltava vähintään yksi jokaista alkavaa kuuttakymmentä (60) neliometriä ja kerrosta kohden.
2. Sängyssä tai sohvalla ei saa tupakoida. Sammutettu savuke on laitettava palamattomaan, kannelliseen astiaan. Avotiloissa, joissa säilytetään herkästi syttyviä aineita tai materiaaleja, ei saa tupakoida eikä tehdä tulta.
3. Kynttilää, takkatulta ja muuta avotulta on aina poltettava valvotusti. Kynttilää ja tulta saa polttaa vain palamattomalla alustalla ja riittävän etäällä syttyvästä materiaalista. Tuli on sammutettava huolellisesti, kun asunnosta poistutaan tai mennään nukkumaan.
4. Liettä, uunia, grilliä, savustinta tai muuta vastaavaa lämpöä tuottavaa laitetta tulee käyttää valvotusti. Asunnosta poistuttaessa tai nukkumaan mentäessä on varmistettava, että ne on sammutettu tai niistä on katkaistu virta. Syttyviä esineitä ei saa säilyttää niiden päällä tai välittömässä läheisyydessä. Liesituulettimen suodatin on puhdistettava säännöllisesti. Silitysraudasta ja muista palovaarallisista lämpöä tuottavista kotitalouslaitteista tai työkaluista on oltava virta katkaisuna asunnosta tai muusta tilasta poistuttaessa taikka nukkumaan mentäessä.
5. Kylmälaitteiden riittävästä ilmanvaihdosta ja niiden sijoituksesta valmistajan asennusohjeiden mukaisesti on huolehdittava. Laitteiden takapinnalle ja kompressorin päälle kertynyt pöly on poistettava säännöllisesti.
6. Pesukonetta on käytettävä valvotusti. Pesukoneen ja kuivauskaapin ilmanvaihtoa ei saa estää ja niiden suodattimet on puhdistettava valmistajan ohjeiden mukaisesti.
7. Kiukaan, hormin ja tulisijan valmistajan asennusohjeita ja ilmoittamia suojaetäisyyksiä palaviin materiaaleihin on noudatettava. Tulisijan ja savupiipun lämpötilaluokkien yhteensopivuus on aina varmistettava.

8. Vaatteita tai muuta palavaa materiaalia ei saa kuivattaa eikä säilyttää kiukaan yläpuolella tai sen välittömässä läheisyydessä eikä sähköpattereilla.
9. Lämmityslaitteiston valmistajan tai toimittajan antamia käyttö- ja hoito-ohjeita on noudatettava.
10. Palavia kaasuja, palavia nesteitä tai nestekaasua ei saa säilyttää yhteisessä kellari- tai ullakotilassa, joka on tarkoitettu asuntokohtaisen talousirtaimiston säilyttämiseen.
11. Tulisijojen ja hormien käyttöturvallisuutta on valvottava. Hormien säännöllisestä nuohouksesta täytyy huolehtia viranomaisten antamien määräysten mukaisesti.
 - Nuohoojalla tai nuohoustyöstä vastaavalla henkilöllä on oltava nuohoojan ammattitutkinto.
 - Kiinteällä polttoaineella (esim. puu ja hake), useammilla polttoaineilla sekä kevyt- tai raskasöljyllä toimiva tulisija on nuohottava kerran vuodessa.
 - Ympärivuotisessa käytössä olevan vapaa-ajan asunnon tulisijat on nuohottava kerran vuodessa.
 - Muun vapaa-ajan asunnon tulisijat on nuohottava kerran kolmessa vuodessa.
 - Jos rakennuksen tulisijat ja hormit ovat olleet yli kolme vuotta käyttämättä tai niiden käyttötarkoitus muuttuu, on nuohoojan tarkastettava ja nuohottava ne ennen käyttöönottoa.
12. Tulisijasta poistettu tuhka on säilytettävä kannellisessa ja palamattomassa astiassa palamattomalla alustalla erillään rakennuksesta.
13. Nokipalon jälkeen nuohooja on pyydettävä välittömästi tarkastamaan tulisija ja savuhormi. Savuhormien on täytettävä Suomen rakentamismääräyskokoelman vaatimukset.
14. Kiinteää polttoainetta (puu, hake, turve, olki, vilja, pelletti jne.) käyttävän lämmityskattilalaitteiston on oltava pelastusviranomaisen tarkastama. Öljylämmityslaitoksen on oltava pelastusviranomaisen katsastama.
15. Moottoriajoneuvo- tai irtaimistosuojassa ei saa tehdä tulitöitä. Tulitöitä ovat työt, joissa esiintyy kipinöintiä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joista aiheutuu palonvaaraa. Tulitöitä ovat esimerkiksi hitsaustyöt, polttoleikkaus, laikaleikkaus ja metallien hionta sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmahuuhtoa. Tulitöiden tekeminen on sallittua tilapäisellä tulityöpaikalla silloin, kun tulityön tekijällä on voimassa oleva tulityökortti ja kun noudatetaan tulitöistä annettuja turvamääräyksiä. Tulityöpaikalle on varattava riittävä alkusammutuskalusto.
16. Sähkötöitä saavat tehdä vain lain, asetusten ja viranomaismääräysten edellytykset täyttävät henkilöt ja yritykset. Sähkötöitä ovat sähkölaitteistojen asennustyöt sekä sähkölaitteiden ja laitteistojen korjaus- ja huoltotyöt.
17. Sähkölaitteissa havaitut puutteet, kuten vialliset valaisimet, lämmittimet ja muut sähkölaitteet on korjattava välittömästi.
18. Jos kiinteistön sähköverkkoa käytetään sähköauton lataukseen, on ennen toiminnan aloittamista sähköalan ammattilaisen tarkistettava olemassa olevien asennusten soveltuvuus. Latauslaitteet on huollettava säännöllisesti. Lataukseen saa käyttää vain sähköauton lataukseen tarkoitettuja latausjohtoja tai -laitteita.
19. Ulkona ei saa tehdä avotulta eikä kulottaa, jos metsäpalovaroitus tai ruohikkopalovaara on voimassa, eikä myöskään ilman valvontaa eikä 30 metrin sisällä rakennuksesta tai varastoidusta palavasta materiaalista, esimerkiksi polttopuista. Kulotuksessa on varauduttava tulen mahdolliseen leviämiseen riittävällä alkusammutuskalustolla ja miehityksellä. Paloaluetta on jälkivartioitava vähintään tunnin ajan.
20. Jäätäneitä putkia tai syttyvää materiaalia ei saa sulattaa avotulen tai kuumailmahuuhtimen avulla.
21. Sähköpolkupyörien ja muiden sähköisten liikkuvien välineiden akkuja saa ladata vain kyseiseen laitteeseen tarkoitetulla latauslaitteella ja valmistajan ohjeita noudattaen. Vakuutuspaikasta poistuttaessa on varmistettava, että latauslaitteista on katkaistu virta.

2.6 Vahinkojen ennaltaehkäisy rakennus- ja korjaustöissä

1. Kun rakennusta rakennetaan tai korjataan, on varkaudelle alttiit rakennusmateriaalit ja tarvikkeet sekä työmaalla käytettävät työvälineet säilytettävä siten, ettei niiden säilytystilaan voida tunkeutua rakenteita tai lukkoja vahingoittamatta tai käyttämättä väkivaltaa.
2. Rakennustyömaalla käytettävien lämmityslaitteiden ja valaisinten käytössä on noudatettava laitteen valmistajan käyttö- ja turvallisuusohjeita sekä suojaetäisyyksiä syytyihin materiaaleihin.
3. Keskenäiset rakenteet on suojattava muuttuvien sääolosuhteiden varalta ja riittävästä tilapäisilämmityksestä on huolehdittava. Kevytsuojapeitteet eivät sovellu kattorakenteiden suojaukseen, vaan suojapeitteiden on oltava polyesteri- ja verkko-kangasta, PVC-pölylysteistä tekokuitukangasta tai polyeteenimuovia.
4. Ennen rakenteisiin poraamista tai naulaamista on selvitettävä putkien ja johtojen sijainti.
5. Ennen kaivutöihin ryhtymistä on selvitettävä työalueella olevien kaapelien ja putkien sijainti.

3 Vakuutetut ja vakuutuksen voimassaolo

3.1 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan vakituisesti ja tosiasiallisesti samassa taloudessa asuvat henkilöt. Vakuutetun vakituisena asuinpaikkana pidetään väestörekisteriin merkittyä osoitetta.

Vakuutettuina ovat myös muualla kuin vakuutuspaikassa vakituisesti asuvat vakuutuksenottajan tai vakuutetun alaikäiset lapset heidän asuessaan vakuutetun luona.

3.2 Vakuutuksen voimassaolo

3.2.1 Voimassaolo vakuutuspaikassa

Irtaimiston vakuutus on voimassa vakuutus kirjassa mainitussa vakuutuspaikassa ja sen käyttöön liittyvissä säilytystiloissa. Näillä säilytystiloilla tarkoitetaan

- omakotitalon tai vapaa-ajan asunnon samalla kiinteistöllä olevia tiloja, kuten varastoa ja autotallia
- asunto- ja kiinteistöosakeyhtiössä yhteisessä käytössä olevia urheilu- ja harrastusvälinevarastoja, asuinhuoneiston ulkopuolella sijaitsevia asunto-kohtaisia ullakko-, kellari- ja muita varastotiloja sekä autotalleja. Näissä tiloissa säilytettävän omaisuuden enimmäiskorvausmäärä on yhteensä 5 000 euroa.

Rakennuksen vakuutus on voimassa vakuutus kirjassa mainitussa vakuutuspaikassa. Vakuutus on voimassa myös rakentamisen ja korjaamisen aikana.

3.2.2 Voimassaolo vakuutuspaikan ulkopuolella Suomessa

Vakuutus on voimassa 10 000 euroon saakka, jos kodin tai vapaa-ajan asunnon irtaimistoa siirretään vakuutuspaikasta tilapäisesti muualle Suomessa enintään 12 kuukauden ajaksi ja on tarkoitus, että se palautetaan takaisin vakuutuspaikkaan tämän ajan puitteissa. Pysyvästi vakuutuspaikan ulkopuolelle varastoitu irtaimisto tulee vakuuttaa erikseen ja se on voimassa vain vakuutus kirjaan merkityssä vakuutuspaikassa.

3.2.3 Voimassaolo ulkomaanmatkalla

Kodin ja vapaa-ajan asunnon irtaimiston vakuutus ei ole voimassa ulkomailla. Vakuutukseen voi erikseen liittää matkatavaraturvan ulkomaanmatkalla mukana olevalle irtaimistolle (katso kohta 8).

3.2.4 Voimassaolo moottoriajoneuvossa, veneessä ja teltassa

Moottoriajoneuvossa, matkailuautossa tai -perävaunussa, muussa perävaunussa, veneessä tai teltassa olevan omaisuuden enimmäiskorvausmäärä on varkaus- ja murtovahingoissa Suomessa yhteensä enintään 5 000 euroa.

3.2.5 Voimassaolo muuton aikana

Kun Suomessa muutetaan vakinaisesta asunnosta toiseen vakinaiseen asuntoon, on irtaimiston vakuutus voimassa muuttokuljetuksen aikana sekä molemmissa asunnoissa enintään kahden kuukauden ajan edellyttäen, että asunnot ovat vakuutetun hallinnassa. Korvauksia maksetaan vakuutus kirjaan merkittyyn irtaimiston enimmäiskorvausmäärään asti. Jos kahden kuukauden aika ylittyy, on molempien asuntojen irtaimistot vakuutettava erikseen. Uuden vakituisen asunnon tiedot on ilmoitettava vakuutusyhtiölle heti.

3.2.6 Erikseen vakuutetun irtaimiston vakuutuksen voimassaolo

Erikseen vakuutetun ja vakuutus kirjaan yksilöidyn irtaimiston vakuutus on voimassa Suomessa vakuutus kirjaan merkittyyn enimmäiskorvausmäärään asti. Samaan enimmäiskorvausmäärään asti vakuutus on voimassa Suomessa myös moottoriajoneuvossa, matkailuautossa tai -perävaunussa, muussa perävaunussa tai veneessä sekä asuntokohtaisissa varastotiloissa.

4 Vakuutuksen kohteena oleva omaisuus

4.1 Koti- ja vapaa-ajan asunnon irtaimiston vakuutuksen kohteet

Seuraavassa on kerrottu vakuutuksen kohteena olevien yksittäisten esineiden tai tiettyjen esine- tai omaisuusryhmien enimmäiskorvausmäärät. Vakuutus kirjalle merkitty irtaimiston enimmäiskorvausmäärä on kuitenkin aina korvauksen yläraja.

Vakuutuksen kohteena on

- kotitalouden yksityiskäyttöön tarkoitettut tavantomaiset esineet, kuten
 - huonekalut, vaatteet, taloustavarat, sisustus-tekstiilit
 - kodinkoneet ja -laitteet, viihde- ja muu elektroniikka
 - harrastus- ja urheiluvälineet
 - polkupyörät
 - arvo-omaisuus esimerkiksi korut, taide- ja designesineet ja kokoelmat

yhteensä vakuutus kirjaan merkittyyn enimmäiskorvausmäärään asti, yksittäiset esineet kuitenkin enintään 15 000 euroon asti

- pakasteet ja elintarvikkeet yhteensä enintään 1 500 euroon asti
- rahat, arvopaperit ja muut maksuvälineet yhteensä enintään 500 euroon asti

Rahoilla ja arvopapereilla tarkoitetaan myös raha ja maksukortteihin ladattua rahaa sekä käyttämättömiä postimerkkejä, lounasseteleitä, shekkejä ja muita vastaavia saamistodistuksia.

- asuinhuoneiston kiinteät sisustukset ja osat, yhteensä enintään 15 000 euroon asti

Asuinhuoneiston kiinteillä sisustuksilla ja osilla tarkoitetaan asunto-osakeyhtiölain mukaisia osakkeenomistajan kunnossapitovastuulla olevia asumiskäyttöä palvelevia kiinteitä koneita, kalusteita ja laitteita sekä seinä-, lattia- ja kattopinnoitteita, rakenteita ja huoneistossa tehtyjä sisustus- ja parannustöitä.

Kun asuin- tai vapaa-ajan rakennus ja irtaimisto ovat samanaikaisesti tällä vakuutuksella vakuutetuina, kiinteistä sisustuksista irtaimiston vakuutuksen kohteina ovat pinnoitteet, kiinteät kalusteet sekä kiinteästi asennetut kodinkoneet kuten liesi ja liesituuletin. Vastaavasti irtaimiston vakuutuksen kohteena eivät tällöin ole esimerkiksi ilmalämpöpumppu, kiuas ja parveke- tai terassilasitus.

- alla mainitut poltto- tai sähkömoottorilla toimivat liikennevakuutusvelvollisuudesta vapaat koneet lisälaitteineen 5 000 euroon asti:
 - päältä ajettava ruohonleikkuri tai puutarhatraktori (rakenteellinen huippunopeus enintään 15 km/h)
 - lasten käyttöön tarkoitettu ajoneuvo (rakenteellinen huippunopeus enintään 25 km/h tai nettopaino enintään 25 kg)
 - muut sähköiset liikkumisvälineet (rakenteellinen huippunopeus enintään 25 km/h tai nettopaino enintään 25 kg)

Sähköisillä liikkumisvälineillä tarkoitetaan jalan-kulkua avustavia tai korvaavia sähköllä toimivia liikkumisvälineitä, kuten esimerkiksi sähköisiä tasa-paino- ja potkulautoja sekä yksipyöräisiä itsestään tasapainottuvia laitteita, jotka nopeutensa tai painonsa puolesta eivät ole liikennevakuutettavia. Liikennevakuuttamisvelvolliset liikkumisvälineet eivät sisälly Kotivakuutukseen.

- lapsen turvaistuin ja varastoitu suksiboksi
- soutuveneeksi valmistettu vene ja sen enintään 10 hevosvoiman perämoottori tai vastaavan tehoinen sähköperämoottori, kevyet vesiharrastusvälineet, kuten SUP-laudat, kanootit ja kajakit, yhteensä enintään 5 000 euroon asti
- vakuutetun omistamat yksityisellä toiminimellä, elinkeinonharjoittajana tai yksityisenä henkilönä harjoitetun ansio- tai yrittäjätoiminnan työvälineet ja ansio- tai yrittäjätoimintaan käytettävä, myytäväksi tai esittelykäyttöön tarkoitettu omaisuus, kun toimintaa harjoitetaan yksinomaan vakuutuspaikassa tai vakuutuspaikasta käsin, yhteensä enintään 5 000 euroon asti

Ansio- ja yrittäjätoiminnan työvälineillä tarkoitetaan vakuutetun omistamia työvälineitä, joita käytetään harjoitettaessa ansiotoimintaa yksityishenkilönä tai yksityisellä toiminimellä, esimerkiksi työkalut, puhelin ja atk-laitteet.

- piharakennelmat ja hoidetun piha-alueen kasvusto yhteensä enintään 10 000 euroon asti

Piharakennelmia ovat piha-alueella sijaitsevat ulkomitoiltaan enintään 15 m²:n kokoiset tavanomaiset kiinteät rakennelmat ja rakennukset lukuun ottamatta saunarakennuksia. Piharakennelmia ovat esimerkiksi aita, pihavalaisimet, kasvihuone, leikkimökki, kompostori ja tuuligeneraattori lisälaitteineen. Uima-altaaseen ja kevyeen pressukatokseen ei sovelleta neliömetrirajoitusta.

Piha-alueella tarkoitetaan vakuutetun hallinnassa olevaa hoidettua piha-aluetta, joka välittömästi ympäröi ja liittyy vakuutuksen kohteeseen olevaan asuinhuoneistoon tai on samalla kiinteistöllä vakuutuksen kohteena olevan asuin- tai vapaa-ajan rakennuksen kanssa.

Kasvustolla tarkoitetaan hoidetulla piha-alueella kasvavia puita, pensaita ja istutettuja kasveja.

- sellainen omaan tai oman talouden yksityiskäyttöön vuokrattu ja lainattu omaisuus, joka vakuutetun omistamana kuuluisi tällä vakuutuksella vakuutettuna olevaan irtaimistoon, yhteensä enintään 5 000 euroon asti
- vakuutuskiirjan erikseen merkitty nimetty esine tai esineryhmä, jos siitä on erikseen sovittu, vakuutuskiirjan merkittyyt määrään asti.

Vakuutuskiirjalle merkitty irtaimiston enimmäiskorvausmäärä on kuitenkin aina korvauksen yläraja.

4.2 Omaisuus, joka ei ole irtaimiston vakuutuksen kohteena

Vakuutuksen kohteena eivät ole

- eläimet
- tietovälineisiin liittyvät tai sisältyvät tiedot, tiedostot ja muut kuin julkisesti saatavilla olevat valmisohjelmat
- tutkielmat, opinnäytteet, käsikirjoitukset ja muut vastaavat asiakirjat
- virtuaalivaluutat
- toiselle vuokrattu tai lainattu irtaimisto. Esimerkiksi näyttelyyn annettu irtaimisto on toiselle lainattua irtaimistoa.
- omaisuus, jonka hallussapito tai käyttäminen on voimassa olevan lainsäädännön vastaista
- moottoriajoneuvot ja muut kuin kohdassa 4.1 mainitut moottorikäyttöiset kulkuvälineet sekä niiden osat, varusteet ja niihin kiinni liitettävät työkonet sekä laitteet
- pienkuormaajat
- vene, jossa on ohjauspulpetti
- muut vesikulkuneuvot ja niiden varusteet
- omaisuus, jota vakuutettu käyttää harjoittaessaan ansio- tai yritystoimintaa kommandiitti-, osakeyhtiö- tai muulla yhtiömuodolla kuin yksityisellä toiminimellä, eikä edellä mainitun yhtiön, vakuutetun työnantajan tai julkisyhteisön omistama ja vakuutetulle työ- tai yksityiskäyttöön antama omaisuus
- työsuhdepyörät
- kiinteät sisustukset, jotka kuuluvat yhtiön kunnossapitovastuulle asunto-osakeyhtiölain mukaisesti
- saunarakennukset
- piha-alueella olevat patsaat, taide-esineet sekä muut vastaavat erikoisrakennelmat
- tonttimetsän puusto
- vesialueet, laiturit ja rantarakennelmat
- sähkövirta, vesi ja kaasu
- arvoesineet ja kokoelmat, kun varastoitu irtaimisto on vakuutettu erikseen.

4.3 Rakennuksen vakuutuksen kohteet

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskiirjaan merkitty rakennus ja rakennuksessa tai sen kanssa samalla kiinteistöllä sijaitseva kiinteästi asennettu, rakennuksen käyttöä palveleva seuraava omaisuus:

- tavanomaiset koneet ja laitteet, kuten LVISA-laitteet. LVISA-laitteiden vahingoissa korvattavuus määräytyy sen rakennuksen vakuutusturvan mukaan, jota ne palvelevat.
- sähkö- ja muut kaapelit sekä johtimet ja putkistot, kuitenkin enintään kunnalliseen tai muuhun yleiseen liittymään asti
- aurinkopaneelit, -keräimet ja antennit
- rakennuksen perustuksen perusanturat
- kiinteät sisustukset
- rakennuksen ja kiinteistön hoitoon liittyvät lämmitysaineet
- pora- ja lämpökaivojen pumput, putkistot ja laitteistot.

LVISA-laitteita (lämpö-, vesi-, ilmastointi-, sähkö- ja automaatiolaitteet) ovat kaikki rakennuksen lämmittämiseen, veden käsittelyyn, valaistukseen tai ilmastointiin käytettävät kiinteät laitteet, kuten sähkölaitteet, sähkövastukset ja -elementit, lämmityskattilat, sähkökiuas, keskuspolynimuri, säiliöt ja rakennuksen turvatekniikka sekä näihin liittyvät putkistot, johdot, kaapelit ja automaattiset ohjausjärjestelmät. LVISA-laitteisiin rinnastetaan kylmähuoneen koneisto. LVISA-laitteita eivät ole kodinkoneet, kuten astianpesukone ja liesi, vaikka ne olisikin asennettu rakennukseen kiinteästi.

Asuinrakennuksen ja vapaa-ajan asuinrakennuksen vakuutuksen kohteena on myös

- piharakennelmat kooltaan enintään 15 m², lukuun ottamatta saunarakennuksia, jotka tulee koosta riippumatta aina vakuuttaa erikseen
- hoidetun piha-alueen kasvusto sekä vakuutuksen kohteena olevan asuin- tai vapaa-ajan rakennuksen kanssa samalla kiinteistöllä sijaitsevan tonttimetsän puusto enintään yhden hehtaarin alueelta
- yllä mainittuja piharakennelmia sekä kasvustoa ja puustoa korvataan yhteensä enintään 10 000 euroon asti. Jos piharakennelman arvo ylittää 10 000 euroa, tulee se vakuuttaa erikseen koko arvostaan.
- tontilla säilytettävät rakennustarvikkeet ja puutarvat, jotka ovat tarkoitettu muuhun kuin vakuutettuun rakennukseen yhteensä enintään 5 000 euroon saakka.

Piharakennelmia ovat piha-alueella sijaitsevat ulkomitoiltaan enintään 15 m²:n kokoiset tavanomaiset kiinteät rakennelmat ja rakennukset lukuun ottamatta saunarakennuksia. Piharakennelmia ovat esimerkiksi aita, pihavalaisimet, kasvihuone, leikkimökki, kompostori ja tuuligeneraattori lisälaitteineen. Uima-altaaseen ja kevyeen pressukatokseen ei sovelleta neliömetrirajoitusta.

Piha-alueella tarkoitetaan vakuutetun hallinnassa olevaa hoidettua piha-aluetta, joka välittömästi ympäröi ja kuuluu vakuutettuun asuinhuoneistoon, tai on samalla kiinteistöllä vakuutetun asuin- tai vapaa-ajan rakennuksen kanssa.

Kasvustolla tarkoitetaan piha-alueella kasvavia puita, pensaita ja istutettuja kasveja.

Tonttimetsällä tarkoitetaan vakuutettua asuin- tai vapaa-ajan asuinrakennusta välittömästi ympäröivää vakuutetun hallinnassa olevaa metsäaluetta korkeintaan yhden hehtaarin alueelta.

Jos piharakennelmat ja piha-alueen kasvusto ovat vakuutettuna irtaimiston vakuutuksella (ks. kohta 4.1), eivät ne ole rakennuksen vakuutuksen kohteena.

Vakuutus on voimassa rakentamisen ja korjaamisen aikana. Tällöin vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjaan merkityn rakennuksen lisäksi

- vakuutuspaikkaan siirrettävänä olevat rakennustyöhön tarkoitettut rakennustarvikkeet siitä alkaen, kun vastuu rakennustarvikkeista on kauppaehtojen mukaan siirtynyt vakuutetulle.

Seuraava omaisuus enintään 5 000 euroon asti:

- tilapäiset työmaarakennelmat ja rakennukset,
- rakennus- tai korjaustyötä varten lainatut tai vuokratut koneet ja laitteet. Vakuutuksen kohteena eivät kuitenkaan ole pienkuormaajat eivätkä henkilö-, rakennus- ja torninosturit.

4.4 Omaisuus, joka ei ole rakennuksen vakuutuksen kohteena

Rakennuksen vakuutuksen kohteena eivät ole

- rakennuksen perusanturoiden alapuolella olevat rakenteet
- salaojaputkistot ja jätevesien maapuhdistamokenttä putkistoinen sekä paalutukset
- pora- ja lämpökaivot
- piha-alueella olevat patsaat, taide-esineet sekä muut vastaavat erikoisrakennelmat
- vesialueet, laiturit ja rantarakennelmat
- sähkövirta, vesi ja kaasua
- pienkuormaajat eivätkä henkilö-, rakennus- ja torninosturit.

5 Vakuutusturvan sisältö

Vakuutusturvat valitaan erikseen jokaiselle vakuutettavalle rakennukselle ja irtaimistolle. Vakuutusturvat vaikuttavat vakuutuksen laajuuteen ja vakuutusmaksuun. Vakuutusturvat merkitään vakuutuskirjaan ja sattuneita vahinkoja korvataan sen mukaisesti.

5.1 Vakuutusturvat ja niistä korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutus korvaa vakuutetulle omaisuudelle äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneen suoranaisen esinevahingon, joka voidaan yksilöidä yksittäiseksi tapahtumaksi.

5.1.1 Palo

Vakuutuksesta korvataan suoranainen esinevahinko, jonka on aiheuttanut

- irtipäässyt tuli
- äkillisesti ja ennalta arvaamattomasti noussut noki tai savu
- räjähdys.

5.1.2 Luonnonilmiö

Vakuutuksesta korvataan suoranainen esinevahinko, jonka on aiheuttanut

- myrsky
- trombi tai syöksyvirtaus
- raesade
- salamanisku, joka on kohdistunut suoraan vakuutettuun omaisuuteen ja rikkonut sitä mekaanisesti. (Salamaniskun aiheuttamat ylijännitevahingot käsitellään rikkoutumisturvasta 5.1.6.)

Myrskyksi katsotaan sääolosuhteet, joissa tuulen keskinopeus on ylittänyt 15 metriä sekunnissa mitattuna vahingon tapahtumapaikkaa lähimpänä olevalla säähavaintoasemalla.

5.1.3 Poikkeuksellinen tulva

Vakuutuksesta korvataan äkillisen ja ennalta arvaamattoman tapahtuman aiheuttama suoranainen esinevahinko, jonka syynä on poikkeuksellinen rankkasade, vesistö- tai merivesitulva siten, että vesi tulvii rakennukseen, sen rakenteisiin tai rakennuksessa olevaan irtaimistoon suoraan maanpinnalta tai maaperän tai kiinteästi rakennukseen asennettujen putkistojen kautta. Vakuutuksesta korvataan myös poikkeuksellisesta vesistö- ja merivesitulvasta johtuvan jään liikkumisen aiheuttama vahinko.

Rankkasadetulvalla tarkoitetaan tilannetta, jossa poikkeuksellisen voimakas sade aiheuttaa maanpinnalla veden tulvimisen. Poikkeuksellisenä pidetään sadetta, kun sademäärä on vahinkopaikalla vähintään 30 mm tunnissa tai 70 mm vuorokaudessa.

Vesistötulvalla tarkoitetaan joessa, järvessä tai purossa aiheutunutta poikkeuksellista vedenpinnan nousua, joka johtuu poikkeuksellisista sateista tai lumen sulamisesta taikka jää- tai hyhydepadosta.

Merivesitulvalla tarkoitetaan poikkeuksellista merenpinnan nousua, joka johtuu myrskytuulesta (keskituulennopeus yli 15 m/s), ilmanpaineen vaihtelusta tai virtauksesta Tanskan salmissa.

Poikkeuksellisenä vedenpinnan tai merenpinnan nousuna pidetään vedenkorkeutta, jonka esiintymistodennäköisyys on kerran 50 vuodessa tai harvemmin. Poikkeuksellista ei ole pysyvistä keskivedenpinnan noususta tai vedenpinnan tason normaalista vaihtelusta tai aallokosta johtuva tulva.

5.1.4 Varkaus ja vahingonteko

Vakuutuksesta korvataan suoranainen esinevahinko, joka on aiheutunut

- varkaudesta
- ulkopuolisen henkilön tahallisesta vahingonteosta. Vahingonteko on pystyttävä yksilöimään yksittäiseksi äkilliseksi tapahtumaksi.
- murrosta, jolla tarkoitetaan murtautumista lukittuun tilaan rakenteita rikkoen tai muuten väkivaltaisesti
- ryöstöstä, jolla tarkoitetaan varkautta tai sen yritystä, jossa on käytetty henkilöön kohdistuvaa väkivaltaa tai sillä uhkaamista.

5.1.5 Vuoto

Vakuutuksesta korvataan suoranainen esinevahinko, jonka on aiheuttanut neste-, kaasu- tai höyryvuoto, kun aine on virrannut äkillisesti, ennalta arvaamatta ja suoraan

- rakennukseen kiinteästi asennetuista putkistoista
- putkistoihin kiinteällä liitännällä liitetyistä käyttölaitteista, koneista, säiliöistä
- kylmälaiteesta, akvaariosta, puutarhaletkusta tai
- sisäpuolisesta sadevesiputkistosta

Vahingon korvattavuus edellyttää, että vuoto on alkanut vakuutuksen voimassaoloaikana. Vuototurvasta ei korvata putkiston, käyttölaitteiden ja LVISA-laitteiden korjaus- ja uusimiskustannuksia.

5.1.6 Rikkoutuminen

Vakuutuksesta korvataan suoranainen esinevahinko, joka on aiheutunut

- rikkoutumisesta
- muusta äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta vakuutustapahtumasta.

Tästä turvasta ei korvata vakuutustapahtumaa, joka näiden vakuutusehtojen mukaan voidaan korvata jostakin muusta turvasta.

5.2 Laaja Plus -turva koti-irtaimistolle

Kotivakuutuksen Laaja Plus -turvasta korvataan koti-irtaimiston vahingot kotivakuutuksen ehtojen mukaan noudattaen alla olevia laajennuksia.

5.2.1 Irtaimiston vahinkojen ikävähennykset Laaja Plus -turvassa

Vahingon määrää arvioitaessa noudatetaan Kotivakuutuksen ehtojen ikävähennyksiä seuraavin poikkeuksin:

- Matkapuhelinten, mobiililaitteiden, tietokoneiden, niiden oheislaitteiden, ölykellojen sekä vaatteiden, jalkineiden, laukkujen ja muiden asusteiden sekä ansio- ja yrittäjätoiminnan työvälineiden korvauksesta ei tehdä ehtokohdassa 6.2.2 kerrottuja ikävähennyksiä käyttöönottovuodelta eikä sitä seuraavalla yhdeltä kalenterivuodelta. Ikävähennystä ei tehdä myöskään vahingon sattumisvuodelta.
- Muun ehtokohdan 6.2.2 taulukossa mainitun omaisuuden korvauksesta ei tehdä ikävähennyksiä esineen käyttöönottovuodelta eikä seuraavilta neljältä täydeltä kalenterivuodelta. Ikävähennystä ei tehdä myöskään vahingon sattumisvuodelta.
- Kun omaisuus on sen ikäistä, että ikävähennyksiä tehdään, noudatetaan ehtojen kohdan 6.2.2 mukaista vähennyslaskentaa esineen käyttöönottovuodesta alkaen.

5.2.2 Ylimääräiset asumiskustannukset Laaja Plus -turvassa

Vakuutuksesta korvataan ehtokohdan 6.2.5 mukaiset tilapäisen asumisen kustannukset ilman lisöomavastuuta.

5.2.3 Tiedostojen palautus Laaja Plus -turvassa

Vakuutuksesta korvataan yksityiskäytössä olevan tietokoneen kiintolevyn (myös tietokoneeseen liitettävän ulkoisen kiintolevyn) fyysisen vaurion vuoksi hävinneiden tiedostojen etsintä- ja palautuskuluja yhteensä enintään 2 000 euroa laitetta kohti, kun tietokoneelle on sattunut koti-irtaimiston vakuutuksesta korvattava vahinko.

Korvattavuuden edellytys on, että etsinnän ja palautuksen on tehnyt vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymä palveluntarjoaja eikä kiintolevylle ole tehty mitään muuta toimenpidettä tiedostojen palauttamiseksi. Vakuutusyhtiö ei vastaa tiedostojen palauttamisen epäonnistumisesta.

Vakuutus ei korvaa

- tiedostojen palautusta, jos itse laite ei ole vaurioitunut
- etsintä- eikä palautuskuluja, jotka ovat aiheutuneet tiedostojen poistamisesta, kiintolevyn virheellisestä käytöstä, muusta käyttäjän virheestä tai haittaohjelmasta
- ohjelmistotiedostojen etsintä- eikä palautuskuluja
- yli 6 vuotta vanhan kiintolevyn sisältämien tiedostojen etsintä- eikä palautuskuluja
- tietojen palauttamista, jos vahinko on sattunut ennen vakuutuksen voimaantuloa.

5.2.4 Huoneiston kiinteiden sisustusten laajennus Laaja Plus -turvassa

Kun koti-irtaimisto on vakuutettuna Laaja Plus -turvalla, koti-irtaimiston vakuutukseen kuuluviin osakehuoneiston kiinteisiin sisustuksiin sisältyvät myös yhtiöjärjestyksessä olevat tai yhtiökokouksessa päätetyt vakuutettua huoneistoa koskevat osakkaan tai asukkaan kunnossapitovastuun laajennukset kiinteiden sisustusten enimmäiskorvausmäärään asti.

5.3 Korvauksen rajoitukset

Rajoitukset koskevat kaikkia vakuutusturvia.

5.3.1 Katoamiset ja varkaudet

- a) Vakuutuksesta ei korvata omaisuuden katoamista tai unohtamista eikä niiden seurauksena aiheutuvaa vahinkoa.
- b) Vakuutuksesta ei korvata, jos lukitsematon polkupyörä, sähköinen liikkumisväline, vene tai perämoottori varastetaan.
- c) Vakuutuksesta ei korvata moottoriajoneuvosta, matkailu- tai muusta perävaunusta, veneestä tai teltasta varastettua rahaa tai muita maksuvälineitä.
- d) Vakuutuksesta ei korvata varkausvahinkoa, kun vahingon tapahtumapaikkaa ja aikaa ei voida määritellä.

5.3.2 Moottoriajoneuvot ja moottorikäyttöiset laitteet

- a) Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu, kun moottoriajoneuvoa käytetään kilpailussa, kilpailuun tähtäävässä harjoituksessa tai muussa ajo- tai nopeusharjoittelussa.
- b) Vakuutuksesta ei korvata polttomoottorille tai polttomoottorikäyttöiselle laitteelle aiheutunutta vahinkoa, ellei vahinko ole aiheutunut ulkoapäin äkillisesti vaikuttaneesta tekijästä tai irtipäässeestä tulesta.
- c) Vakuutuksesta ei korvata sähköisen liikkumisvälineen rikkoutumisvahinkoa, kun sitä käytetään siihen, mihin se on tarkoitettu.
- d) Vakuutuksesta ei korvata kauko-ohjattavan lennonkin, kopterin tai muun vastaavan laitteen vahinkoa, joka on sattunut lennättämisen aikana.

5.3.3 Tietokoneet ja älylaitteet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu matkapuhelimille, mobiililaitteille, älylaitteille, tietokoneille oheislaitteineen tai tietokoneohjelmille ja tiedostoille haittaohjelmista, kuten tietokoneviruksista, käyttäjän virheestä, tietojen häviämisestä, tietoturva-

loukkauksesta taikka toimimattomuudesta, kun itse laite ei ole rikkoutunut.

5.3.4 Vähitellen tapahtuvat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut vakuutuksen kohteelle itselleen sen tavanomaisesti käyttämisestä taikka kulumisesta, naarmuuntumisesta, kolhiintumisesta, syöpymisestä, ruostumisesta, lahoamisesta, pilaantumisesta tai materiaalien luonnollisesta heikkenemisestä tai muusta vähitellen tapahtuvasta ilmiöstä taikka homehtumisesta, sienettymisestä, mikrobeista, hajusta, kosteudesta tai kondenssivedestä.

5.3.5 Säätöilmöt ja tulviminen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- a) pakkasesta, jäätymisestä, kuumuudesta, kuivuudesta

- b) maan painumisesta tai routimisesta
- c) jään tai lumen painosta tai niiden liikkumisesta
- d) vesi- tai lumisateesta, pinta- tai pohjavedestä tai edellä mainittujen aiheuttamaa viemärikaivon tai putkiston tulvimista
- e) sade- tai sulamisvedestä, joka virrannut, katto-kouruista, rakennuksen ulkopuolisista syöksytovista, sadevesiviemäreistä, vesikaton läpi tai muualta. Rikkoutumisturvasta korvataan kuitenkin rakennuksen osan tai rakennuksen käyttöä palvelevan laitteen äkillisestä ja ennalta arvaamattoman rikkoutumisen seurauksena aiheutunut vahinko.
- f) veden pinnan noususta, tulvasta tai aallokosta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin kohdan 5.1.3 mukainen poikkeuksellisen rankkasade-, vesistö- tai merivesitulvan aiheuttama vahinko, jos vakuutuksen kohde on vakuutettu poikkeuksellisten tulvavahinkojen turvalla. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vesistö- ja merivesitulvan tai veden pinnan nousun aiheuttamaa vahinkoa, jos rakennus on rakennettu ilman laissa säädettyä lupaa tai luvan vastaisesti.

5.3.6 Virheellisyydet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut omaisuudelle

- a) suunnittelu-, asennus-, käsittely-, käyttö-, toimitus- tai työvirheestä
- b) rakenne-, valmistus- tai aineviasta
- c) perustamis- tai rakennusvirheestä taikka rakentamismääräysten, ohjeiden tai hyvän rakentamistavan vastaisesta rakentamisesta
- d) kun vesi on päässyt rakenteisiin sen takia, että lattiakaivo tai sen korokerengas tai märkätilan putkiläpivienti on vuotanut
- e) kun lattiakaivolla varustettua tilaa ei ole veden-eristetty tai rakenne ei ole ollut vesitiivis, vaikka rakentamis- tai remonttiaikaiset rakentamismääräykset, ohjeet tai hyvä rakentamistapa olisivat tätä edellyttäneet.

5.3.7 Kunnossapitokustannukset

- a) Vakuutuksesta ei korvata huolto- tai kunnossapitokustannuksia, sulattamiskustannuksia eikä tukkeutuneen putken tai laitteen puhdistus- tai avaamiskustannuksia.

- b) Korvausta ei makseta, jos asunto-osakeyhtiö on velvollinen vastaamaan myös osakkeenomistajan kunnossapitovastuulla olevan omaisuuden vauriosta.

5.3.8 Eläimet

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka lemmikki- tai kotieläin on aiheuttanut puremalla, raapimalla, repimällä, virtsaamalla, ulostamalla, oksentamalla tai tahaamalla. Vakuutuksesta ei myöskään korvata vahinkoa, jonka hyönteiset, linnut, jäniseläimet tai jyräjät ovat aiheuttaneet, eikä vahinkoa, jonka muut eläimet ovat aiheuttaneet kasveille ja piha-alueen kasvustolle.

Rajoitusta ei sovelleta edellä mainittujen eläinten aiheuttamiin palovahinkoihin ja ehtojen kohdassa 5.1.5 mainittuihin vuotovahinkoihin eikä ikkunan rikkoutumisiin.

5.3.9 Muita rajoituksia

- a) Vakuutuksesta ei korvata, jos urheiluväline tai -varuste tai harrastusväline rikkoutuu silloin, kun sitä käytetään siihen, mihin se on tarkoitettu.
- b) Vakuutuksesta ei korvata toiselle vuokrattuun rakennukseen tai huoneistoon eikä siellä olevaan irtaimistoon kohdistuneita tahallisia vahingontekoja muuten kuin murron tai ryöstön yhteydessä.
- c) Vakuutuksesta ei korvata vakuutetun luvalla sisälle päässeän henkilön tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella aiheuttamaa vahinkoa tai varkautta.
- d) Vakuutuksesta ei korvata lukkojen sarjoitus- tai uusimiskustannuksia, ellei kyse ole vakuutuksen kohteena olevaa omaisuutta välittömästi uhkaavan, tästä vakuutuksesta korvattavan vahingon vaaran torjumis- ja rajoittamiskustannuksista (Yleiset sopimusehdot kohta 6.2).
- e) Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu postilähetykselle tai muuna erillisenä rahtina toimitetulle omaisuudelle kuljetuksen aikana.
- f) Vakuutuksesta ei korvata varallisuusvahinkoa eikä vahinkoa, joka on aiheutunut petoksesta, kavalluksesta tai muusta vilpillisestä menettelystä tai sopimuksen rikkomisesta.
- g) Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut ammattimaisesta louhinta-, räjäytys-, paa-lutus- tai muusta maanrakennustyöstä.
- h) Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut kunnallisen tai muun yleisen vesi- tai viemä-rijohdon tai vastaavan rakennelman rikkoutumisesta, tukkeutumisesta tai toimimattomuudesta.
- i) Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka korvataan jonkin lain, takuun tai muun sopimuksen perusteella.
- j) Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut sodasta, aseellisesta selkkauksesta, muusta sen kaltaisesta yhteiskuntajärjestystä horjuttavasta tapahtumasta tai ydinvastuulaissa tai muussa vastaavassa myöhemmässä laissa tarkoitusta ydinvahingosta.
- k) Vakuutuksesta ei korvata
- vahingon selvittämisestä aiheutuneita puhelin- ja matkakuluja, ansionmenetystä tai muita vastaavia kustannuksia

- omaisuuden arvonalentumista tai vahingon korjaamisen yhteydessä tehtyjä muutos- tai parannustöitä. Parannustöistä on kysymys myös silloin, kun kuluneita tai jo ennen vakuutustapahtumaa vaurioituneita osia on korjauksien yhteydessä uusittu tai on tehty muita töitä, joiden johdosta omaisuuden kunnan voidaan näiltä osin katsoa olennaisesti parantuneen.
- omaisuuden tunnearvon alentumista tai menettämistä
- kustannuksia, jotka aiheutuvat vahingon korjauksen yhteydessä värisävyeroista
- hukkaan valunutta ainetta tai lisääntynyttä energian kulutusta
- vian etsimisestä tai muusta vahingon selvittelystä aiheutuneita kustannuksia, jos vahinko ei ole tästä vakuutuksesta korvattava ja jos vakuutusyhtiö ei ole kustannuksia erikseen hyväksynyt. Korvattavissakin vahingoissa selvityskustannuksia korvataan vain, jos vakuutusyhtiö on kustannukset erikseen hyväksynyt.

6 Vahinkojen korvaaminen

6.1 Yleistä

6.1.1 Korvauksen hakeminen

Korvauksen hakijan velvollisuuksista, korvausoikeuden vanhentumisesta ja vakuutusyhtiön velvollisuuksista kerrotaan Yleisten sopimusehtojen kohdassa 10 Korvausmenettely.

6.1.2 Omaisuuden arvon arvioiminen ja vahingon määrän laskeminen

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata todellisia menetyksiä, joten käytetyn omaisuuden ikä ja kunto vaikuttavat vahingon määrän arviointiin.

6.1.3 Korvauksen enimmäismäärä

Vakuutusyhtiö on velvollinen korvaamaan omaisuudesta enintään sen jälleenhankinta-arvon, päivän-arvon tai käyvän arvon. Jos omaisuus on vakuutettu erikseen sovitusta enimmäiskorvausmäärästä, on tämä enimmäiskorvausmäärä aina suurin mahdollinen korvaus. Vakuutukseen liittyvät enimmäiskorvausmäärät on merkitty joko vakuutuskirjaan tai ne on kerrottu näissä vakuutusehdoissa.

6.2 Irtaimistot

6.2.1 Irtaimen esineen arvon arvioiminen ja vahingon määrän laskeminen

Irtaimen esineen arvo arvioidaan ominaisuuksiltaan ja käyttökelpoisuudeltaan vastaavan uuden esineen jälleenhankinta-arvon mukaan.

Jälleenhankinta-arvo ja sen mukainen vahingon määrä määritetään omaisuuden vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaan.

Irtaimen esineen vahingon määrä lasketaan joko kohdan 6.2.2 ikävähennystaulukon mukaan tai kohdan 6.2.3 mukaisesti käyvän arvon mukaan.

6.2.2 Vahingon määrä taulukossa nimetyin irtaimiston vahingoissa

Alla olevassa taulukossa mainitun irtaimen esineen vahingon määrää laskettaessa vähennetään omaisuuden jälleenhankinta-arvosta vuotuiset vähennykset taulukon mukaisesti toisesta käyttövuodesta alkaen. Vähennys lasketaan kertomalla prosenttiluku omaisuuden käyttöönottovuotta seuranneiden, vahingon tapahtuma-ajankohtaan mennessä päättyneiden täysien kalenterivuosien lukumäärällä. Ikävähennystä ei tehdä vahingon sattumisvuodelta.

Matkapuhelinten ja mobiililaitteiden vähennys lasketaan kuitenkin kertomalla prosenttiluku omaisuuden käyttöönottovuoden jälkeen alkaneiden vuosien lukumäärällä. Ikävähennys tehdään myös vahingon sattumisvuodelta.

Käyttöönottovuodella tarkoitetaan sitä vuotta, jolloin esine on otettu käyttöön. Käyttöönottovuosi päättyy kalenterivuoden vaihtuessa riippumatta siitä, mihin aikaan vuodesta esine on otettu käyttöön. Ikävähennyksen lisäksi vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

Ikävähennykset irtaimiston vahingoissa	
Huonekalut, kodin tekstiilit ja käyttöastiat	6 %
Soutuveneet, enintään 10 hevosvoiman perämoottorit ja kevyet vesiharrastusvälineet, kuten SUP-laudat, kanootit ja kajakit	6 %
Kodinkoneet	8 %
Viihde- ja muut elektroniset laitteet, stereot, televisiot, kamerat ja muut optiset laitteet	8 %
Retkeily- ja kalastusvälineet	8 %
Polkupyörät, niiden osat ja varusteet	10 %
Työkalut ja -välineet sekä moottoroidut kulkuvälineet ja laitteet	10 %
Ajopuku, -kypärä, -käsineet ja -saappaat	10 %
Proteesit ja henkilökohtaiset apuvälineet, kuten kuulokoje ja pyörätuoli	10 %
Silmälasit ja aurinkolasit	20 %
Urheiluvälineet ja -varusteet, harrastusvälineet sekä kauko-ohjattavat lennokit ja kopterit	20 %
Vaatteet, jalkineet, laukut ja muut asusteet	20 %
Matkapuhelimet, mobiililaitteet, tietokoneet oheislaitteineen sekä älykellot, -rannekkeet ja -sormukset	25 %
Ansio- ja yrittäjätöiminnan työkalut, -välineet ja muu omaisuus	25 %

Taulukon mukainen ikävähennys on kuitenkin enintään 80 prosenttia. Ikävähennysten lisäksi vähennetään vakuutuskirjassa mainittu omavastuu.

Vahingoittuneen irtaimen omaisuuden korjauskelpoisuus vaikuttaa vahingon määrän laskemiseen seuraavasti:

- Jos esine voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään esineen jälleenhankinta-arvo, josta on vähennetty esineen ikään perustuvat vähennykset.
- Jos esinettä ei voida korjata, vahingon määrä on jälleenhankinta-arvo, josta vähennetään esineen ikään perustuvat vähennykset.
- Jos esine on korjauskelvoton sen vuoksi, että varaosia ei saada Suomesta tai kohtuullisin kustannuksin ulkomailta suhteessa omaisuuden arvoon, vahingon määrä on enintään 30 prosenttia omaisuuden jälleenhankinta-arvosta.
- Esineen yksittäisen osan korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään ikävähennys koko esinekokonaisuuden iän mukaan, vaikka yksittäinen osa olisikin uudempi.

6.2.3 Vahingon määrä muiden irtaimiston esineiden vahingoissa

Seuraavan enintään viisi vuotta vanhan irtaimen esineen vahingon määrä määritetään vastaavanlaisen esineen jälleenhankinta-arvon mukaan; yli viisi vuotta vanhan esineen vahingon määrä määritetään sen käyvän arvon mukaan:

- musiikki-instrumentit oheislaitteineen, kuten kitara ja vahvistin
- taideteokset, korut, antiikki- ja designesineet ja muut arvoesineet
- kiikarit ja kameran objektiivit
- ampuma-aseet ja niiden lisävarusteet
- muu taulukossa 6.2.2 mainitsematon omaisuus.

Korvauksen määrä on ensisijaisesti vahingoittuneen esineen korjauskulut.

Kun kyseessä on yli 5 vuotta vanha esine, korvauksen määrä on ensisijaisesti vahingoittuneen esineen korjauskulut, enintään kuitenkin esineen käypä arvo.

6.2.4 Vahingon määrä irtaimiston vakuutuksen kohteena olevan muun omaisuuden vahingoissa

Asunto-osakeyhtiössä osakkaan vastuulla olevien rakennukseen kuuluvien koneiden ja laitteiden (LVISA-laitteet) vahingoissa noudatetaan kohdan 6.3.5 ikävähennyksiä. Kiinteiden sisustusten ja piharakennelmien vahingot korvataan vakuutusehtojen kohdan 6.3 mukaan. Piha-alueen vahingot korvataan vakuutusehtojen kohdan 6.3.9 mukaan.

6.2.5 Ylimääräisten asumiskustannusten korvaaminen

Koti-irtaimiston vakuutuksesta korvataan, jos vakuutettu joutuu muuttamaan vakituudesta asunnosta tilapäisesti muualle sen vuoksi, että vakituiseen asuntoosi kohdistuu tästä kotivakuutuksesta korvattava vahinko. Vakuutuksesta korvataan kohtuulliset ylimääräiset asumis-, kuljetus-, varastointi- ja muut vastaavat kustannukset, joista on etukäteen vakuutusyhtiön kanssa sovittu. Asumiskustannuksia korvataan koti-irtaimiston vakuutuksesta enintään 3 000 euroa kuukaudessa enintään 12 kuukauden pituiselta ajalta.

Palovahingoissa kustannuksia korvataan enintään 18 kuukauden pituiselta ajalta. Korvauksia laskettaessa otetaan huomioon vain todelliset ylimääräiset kustannukset, joista vähennetään mahdolliset säästyneet kustannukset, kuten matkakustannukset ja vahingoittuneen asunnon vuokrakustannukset. Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu sekä 10 prosentin lisäomavastuu.

6.3 Rakennukset

6.3.1 Yleistä

Vahingon määrä määräytyy jälleenhankinta-arvon, päivänarvon tai käyvän arvon mukaisesti.

Jos rakennus on vakuutettu enimmäiskorvausmäärästä, on tämä korvauksen yläraja. Korvaus ei voi kuitenkaan olla rakennuksen jälleenhankinta-arvoa suurempi.

Rakennuksen tai sen osan vahingon määrä määritetään ensisijaisesti selvittämällä arvioitujen korjauskustannusten määrä. Korvauksen määrää laskettaessa otetaan huomion rakennusten koneiden ja laitteiden ikävähennykset (6.3.5) sekä vuotovahinkojen ikävähennykset (6.3.6).

Vahingon määrää määritettäessä korjauskustannuksissa ei oteta huomioon rakennusosien entistämisen aiheuttamia kustannusten lisääntymistä.

6.3.2 Vahingon määrä jälleenhankinta-arvon mukaan

Vakuutetulla on oikeus jälleenhankinta-arvon mukaiseen korvaukseen, jos rakennuksen tai rakennuksen osan arvo on vähintään puolet sen jälleenhankinta-arvosta.

Rakennuksen tai rakennuksen osan jälleenhankinta-arvon mukainen vahingon määrä määritetään omaisuuden jälleenhankintahetkellä vallitsevan hintatason mukaisesti.

Vahingon määrä jälleenhankinta-arvon mukaan arvioidaan seuraavasti:

- Jos omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään omaisuuden jälleenhankinta-arvo.
- Jos omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on enintään omaisuuden jälleenhankinta-arvo vähennettynä jäännösarvolla.
- Jos rakennusta ei korjata tai rakenneta uudelleen, on vahingon määrä rakennusvahingon osalta kuitenkin aina enintään rakennuksen käypä arvo välittömästi ennen vahinkoa.

6.3.3 Vahingon määrä päivänarvon mukaan

Päivänarvo arvioidaan jokaisen rakennuksen osalta erikseen. Yhteen rakennetuissa tai useita erillisiä toiminnallisia kokonaisuuksia sisältävissä rakennuksissa jokaisen rakennuksen osan ja toiminnallisen kokonaisuuden päivänarvo ja vahingon määrä arvioidaan erikseen. Rakennuksen yksittäisen osan tai rakenteen vahingoittuessa päivänarvo arvioidaan kunkin osan osalta erikseen. Tämä koskee myös pinnoitteiden ja kalusteryhmien vahinkoja.

Rakennuksen tai sen osan päivänarvon mukainen vahingon määrä määritetään vahinkohetkellä vallinneen hintatason mukaisesti.

Jos rakennuksen tai sen osan päivänarvo vahinkohetkellä on vähemmän kuin puolet sen jälleenhankinta-arvosta, arvioidaan vahingon määrä seuraavasti:

- Jos rakennus tai sen osa voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, kuitenkin enintään vahingoittuneen omaisuuden päivänarvo.
- Jos rakennusta tai sen osaa ei voida korjata, vahingon määrä on päivänarvo vähennettynä sen jäännösarvolla.
- Jos korjauskelpoista rakennusta tai sen osaa ei korjata, vahingon määrä on niin suuri osa arvioituista korjauskustannuksista kuin päivänarvo on jälleenhankinta-arvosta.
- Päivänarvon mukainen vahingon määrä on kuitenkin aina enintään rakennuksen käypä arvo välittömästi ennen vahinkoa.

6.3.4 Vahingon määrä vakuutuksessa, jossa sovittu enimmäiskorvausmäärästä

Enimmäiskorvausmäärästä vakuutetulla rakennuksella vahingon määrä arvioidaan seuraavasti:

- Jos vaurioitunut rakennus korjataan, vahingon määrä on omaisuuden toteutuneet korjauskustannukset.
- Jos rakennusta tai sen osaa ei voida korjata, vahingon määrä on päivänarvo vähennettynä sen jäännösarvolla, kuitenkin enintään rakennuksen käypä arvo välittömästi ennen vahinkoa.
- Jos korjauskelpoista rakennusta tai sen osaa ei korjata, vahingon määrä on niin suuri osa arvioituista korjauskustannuksista kuin päivänarvo on jälleenhankinta-arvosta, kuitenkin enintään rakennuksen käypä arvo välittömästi ennen vahinkoa.

Jos rakennus on vakuutettu enimmäiskorvausmäärästä, on tämä korvauksen yläraja. Korvaus ei voi kuitenkaan olla rakennuksen jälleenhankinta-arvoa suurempi.

6.3.5 Ikävähennykset rakennuksen koneiden, laitteiden ja putkistojen vahingoissa

Kaikissa rakennuksen koneiden, laitteiden ja putkistojen vahingoissa (LVISA-laitteet) tehdään korjaus- tai jälleenhankintakustannuksista vuotuiset vähennykset alla olevan taulukon mukaisesti toisesta käyttövuodesta alkaen lukuun ottamatta irti päässeen tulen aiheuttamia vahinkoja. Vähennys lasketaan kertomalla prosenttiluku laitteen käyttöönottovuotta seuraneiden, vahingon tapahtuma-ajankohtaan mennessä päättyneiden täysien kalenterivuosien lukumäärällä. Ikävähennyksestä ei tehdä vahingon sattumisvuodelta. Ikävähennyksen lisäksi vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

Käyttöönottovuodella tarkoitetaan sitä vuotta, jolloin kone, laite tai putkisto on otettu käyttöön. Käyttöönottovuosi päättyy kalenterivuoden vaihtuessa riippumatta siitä, mihin aikaan vuodesta esine on otettu käyttöön.

Rakennuksen koneiden ja laitteiden vahingoissa ikävähennyksiä sovelletaan myös koneiden ja laitteiden ollessa asunto-osakeyhtiössä osakkaan vastuulla.

Ikävähennykset rakennuksen koneiden, laitteiden ja putkistojen vahingoissa	
Putkistot, sähköjohdot ja -mittarit, polttoaine- ja jätevesisäiliöt sekä aurinkopaneelit	3 %
Muut rakennuksen LVISA-laitteet ja maalämpöpumput laitteistoiheen	6 %
Lämpöpumput laitteistoiheen (lukuun ottamatta maalämpöpumppuja)	9 %

Vahingoittuneen omaisuuden korjauskelpoisuus vaikuttaa vahingon määrän laskemiseen seuraavasti:

- Jos rakennuksen LVISA-laitteisiin kuuluva omaisuus voidaan korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset, joista vähennetään omaisuuden ikään perustuvat vähennykset. Korvauksen määrä on kuitenkin aina enintään jälleenhankinta-arvo, josta on vähennetty omaisuuden ikään perustuvat vähennykset.
- Jos rakennuksen LVISA-laitteisiin kuuluvaa omaisuutta ei voida korjata, vahingon määrä on jälleenhankinta-arvo, josta vähennetään omaisuuden ikään perustuvat vähennykset.
- Jos omaisuus on korjauskelvotonta sen vuoksi, että varaosia ei saada Suomesta tai kohtuullisin kustannuksin ulkomailta suhteessa omaisuuden arvoon, vahingon määrä on enintään 30 prosenttia omaisuuden jälleenhankinta-arvosta.
- Laitteen yksittäisen osan korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään ikävähennys koko laitekokonaisuuden iän mukaan, vaikka yksittäinen osa olisikin uudempi.

Vakuutuksesta korvattavissa LVISA-laitteiden vahingoissa vähennetään vahingoittuneen omaisuuden ikään perustuvat vähennykset sekä laitteen korjaus- ja asennuskustannuksista, vian etsimisestä ja vahingon korjaamisesta aiheutuneista rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannuksista että maankaivu- ja täyttökustannuksista.

Jos rakenteiden avaamis- ja sulkemiskustannukset tai maankaivu- ja täyttökustannukset ovat olleet tarpeen vuodon rakennukselle aiheuttaman vahingon korjaamiseksi tai jos LVISA-laitteita on vaurioitunut vuotovahingon seurauksena taikka vuotovahingon vaurioittamien rakenteiden purku- ja korjaustöissä, ikävähennykset tehdään kuitenkin ehtokohdan 6.3.6 mukaisesti.

Ehtojen kohdissa 6.3.5 ja 6.3.6 kerrottuja vähennyksiä sovelletaan myös korvattaessa irtaimiston vakuutukseen kuuluvien LVISA-laitteiden vahinkoja tai niiden aiheuttamia vuotovahinkoja.

Vuototurvasta ei korvata putkiston, käyttölaitteiden ja LVISA-laitteiden korjaus- ja uusimiskustannuksia.

6.3.6 Ikävähennykset rakennuksen vuotovahingossa

Rakennuksen rakenteille tai kiinteille sisustuksille aiheutuneen vuotovahingon kaikista vianetsimis- ja korjauskustannuksista tehdään vuotaneen putkiston, laitteen tai säiliön ikään perustuva vähennys käyttöönottovuodesta alkaen seuraavasti:

Ikävähennykset rakennuksen vuotovahingoissa		
Putkiston, laitteen tai säiliön ikä	Vähennys vahingon määrästä	Vähennyksen enimmäismäärä
20–29 vuotta	20 %	3 500 euroa
30–49 vuotta	30 %	3 500 euroa
50 vuotta ja yli	50 %	5 000 euroa

Vähennys perustuu vuotaneen putkiston, laitteen tai säiliön ikään vahinkohetkellä. Liitoskohdan vuotaneen vähennys määritetään vanhemman putkenosan mukaan ja viemärin tulviessa vähennys määräytyy tukkeutuneen viemärin iän mukaan. Ikä lasketaan käyttöönottovuodesta lähtien. Käyttöönottovuodella tarkoitetaan sitä vuotta, jolloin esine on otettu käyttöön ja käyttöönottovuosi päättyy kalenterivuoden vaihtuessa riippumatta siitä, mihin aikaan vuodesta esine on otettu käyttöön. Ikävähennys tehdään myös vahingon sattumisvuodelta. Vähennyksen enimmäismäärä on mainittu taulukossa.

6.3.7 Jäännösarvon korvaaminen

Jos vahingoittunutta rakennusta ei voida korjata ennalleen voimassa olevan rakennuskiellon tai rakentamisrajoituksen vuoksi, korvataan myös rakennuksen jäännösarvo. Siitä vähennetään kuitenkin jäljelle jääneistä rakennusosista saatava myyntihinta. Vakuutusnottajan tulee esittää selvitys rakennuskiellon tai rakentamisrajoituksen voimassaolosta, ja jos vakuutusyhtiö niin pyytää, hakea poikkeuslupaa rakennuksen saattamiseksi entiseen kuntoon. Jos vakuutusyhtiö pyytää, on vakuutusnottajan valtuutettava vakuutusyhtiö edustamaan häntä poikkeusluvan hakemista koskevassa asiassa.

6.3.8 Lainsäädännön tai viranomaismääräyksen vaikutus vahingon ja korvauksen määrään

Jos rakennusta tai rakennuksen osaa ei voida lainsäädännön tai pakottavien viranomaismääräysten muuttumisen vuoksi rakentaa uudelleen alkuperäisen rakennuksen kaltaisena tai korjata sellaiseksi, kuin se oli ennen vahinkoa, lisätään suoranaisen esinevahingon määrään omaisuuden vahingoittuneisiin osiin kohdistuvista muuttuneista määräyksistä aiheutuvat kohtuulliset lisäkustannukset. Lisäyksen määrä on kuitenkin enintään 10 prosenttia ilman näitä kustannuksia lasketun vahingon määrästä. Korjausrakentamisessa ja päivänarvokorvauksessa näitä lisäkustannuksia ei huomioida.

Jos korjausrakentamista ei voida viranomaisen (esim. Museovirasto) määräyksen vuoksi toteuttaa nykyaikaisin rakenneosin, yleisesti Suomessa kaupan olevin rakennustarvikkein ja tavanomaisin työmenetelmin, korvataan poikkeavasta rakennustavasta aiheutuneita lisäkustannuksia enintään 10 % laskettuna tavanomaiseen tapaan toteutettavan korjaustyön kustannuksista.

6.3.9 Piha-alueen sekä tonttimetsän vahinkojen korvaaminen

Hoidetun piha-alueen kasvuston vahingot korvataan kohtuullisten ja tarpeellisten raivaus- ja kunnostuskustannusten perusteella. Kunnostuskustannuksina

korvataan myös kohtuulliset kuljetus- ja istutuskustannukset.

Hoidetun piha-alueen puista ja pensaista korvataan uusien taimien hankintakustannukset kerrottuna kolmella. Taimien hankintakustannukset korvataan lähinnä vastaavan Suomessa kaupan olevan taimen mukaan.

Tonttimetsän puista korvataan puuston metsätaloudellinen arvo, kuitenkin enintään 15 euroa/kuutio. Puuston odotusarvon menetystä sekä korjuu- ja raivauskustannuksia ei korvata.

Edellä mainittujen korvausten enimmäismäärä on yhteensä enintään 10 000 euroa.

Piha-alueen maaperän kohtuulliset ja tarpeelliset puhdistus- ja kunnostuskustannukset korvataan seuraavasti:

- vakuutetun rakennuksen laitteistosta aiheutuneessa öljyvahingossa enintään 250 000 euroon saakka
- muissa korvattavissa vahingoissa enintään 10 000 euroon saakka

6.4 Omavastuut ja muut korvauksen määrän laskemisessa huomioitavat tekijät

6.4.1 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahingossa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu, joka vähennetään näiden vakuutusehtojen mukaisesti lasketusta vahingon määrästä, ellei kyseessä ole alla mainittu poikkeava omavastuu. Jos vahinkoa tapahtuu samanaikaisesti usealle kohteelle, jotka on vakuutettu saman vakuutusyhtiön esinevakuutuksella ja näillä kohteilla on eri omavastuu, vähennetään vain suurin omavastuu.

6.4.2 Poikkeavat omavastuut

Omavastuuta ei vähennetä

- vahingon rajoittamis- ja torjumiskustannuksista
- jos vakuutettuun kohteeseen asennettu vahingosta hälyttävä tai varoitettava laitteisto (lukuun ottamatta palovaroitinta) on toiminut asianmukaisesti ja vähentänyt vahingon määrää
- jos kylmälaitteen, astian- tai pyykinpesukoneen alle laitettu turvakaukalo on toiminut asianmukaisesti ja oleellisesti vähentänyt vuotovahingon määrää
- jos huoneistoon on murtauduttu varmuuslukolla lukitun oven kautta.

6.4.3 Korotetut omavastuut

Jäätymisestä aiheutuneissa vuotovahingoissa vähennetään vakuutuskirjassa olevan omavastuun jälkeen 20 prosentin lisäomavastuu, joka lasketaan tämän vakuutuksen perusteella korvattavan vahingon määrästä. Lisäomavastuu on kuitenkin enintään 5 000 euroa. Vähennystä ei tehdä, jos jäätyminen on aiheutunut lämmityslaitteen rikkoutumisesta tai muusta äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta tapahtumasta.

6.4.4 Verotuksen vaikutus vahingon määrään

Rakennuksen ja irtaimiston vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta, kuten arvonlisäverosta, annetut säännökset.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään vahingon korjauskustannuksiin, vahingoittuneen omaisuuden jälleenhankintakustannuksiin tai muihin vakuutuksesta korvattaviin kustannuksiin sisältyvän veron, maksetaan korvaus kustannuksiin sisältyvän arvonlisäveron määrällä vähennettynä. Korjaustyön tai hankittavan omaisuuden tilaajana on vakuutettu ja lasku osoitetaan hänelle.

Korvaus maksetaan arvonlisäveron määrällä vähennettynä aina silloin, kun vahingoittunut omaisuus on vahingon sattuessa ollut arvonlisäverollisen liiketoiminnan käytössä tai vakuutetulla on arvonlisäverolain mukaan ollut oikeus vähentää tuhoutuneen, menetetyt tai muutoin vahingoittuneen omaisuuden hankintahintaan sisältynyt vero.

6.4.5 Vähennysten järjestys

Omavastuut ja muut näissä ehdoissa tai Yleisissä sopimusehdoissa mainitut vähennykset lasketaan vahingon määrästä seuraavassa järjestyksessä:

1. Mahdollinen veron määrä
2. Omaisuuden ikään perustuva vähennys eli ikävähennys
3. Omavastuu
4. Korvauksen mahdollinen alennus (esimerkiksi lainlyönti suojeleuhjeiden noudattamisessa).

6.5 Korvaamistavat

Vakuutusyhtiöllä on oikeus korvata vahingoittunut omaisuus joko uudelleen rakennuttamalla, korjauttamalla, maksamalla rahakorvaus tai hankkimalla tilalle vastaavaa omaisuutta.

6.5.1 Korjaaminen

Esinevahinko korvataan ensisijaisesti korjauskustannusten mukaan. Mobiililaitteiden vahingoissa vaihtolaitteen hankintakustannus katsotaan korjauskustannukseksi. Korjaamisella tarkoitetaan omaisuuden palauttamista vastaavanlaiseen kuntoon kuin ennen vahinkoa. Vakuutusyhtiöllä on oikeus korjauttaa omaisuus hyväksymällään yhteistyökumppanilla tai palveluntarjoajalla. Korjauskustannukset määritetään sen hinnan mukaan, jolla vakuutusyhtiö olisi omaisuuden voinut korjauttaa.

6.5.2 Rahakorvaus

Rahakorvauksen määrä lasketaan siitä hinnasta, jolla vakuutusyhtiö voisi hankkia tilalle vastaavanlaista omaisuutta.

6.5.3 Tilalle hankkiminen

Vakuutusyhtiö voi vaihtoehtoisesti korvata esinevahingon hankkimalla vahingoittuneen tai varastetun omaisuuden tilalle vastaavanlaista ja samaan käyttöön tarkoitettua omaisuutta hyväksymältään yhteistyökumppanilta tai palveluntarjoajalta. Tällöin vahingoittunut omaisuus siirtyy vakuutusyhtiön omistukseen. Jos korvaukseen oikeutettu ei halua hankkia tilalle vastaavanlaista omaisuutta, vaikka se olisikin mahdollista, rahakorvauksen määrä lasketaan siitä hinnasta, jolla tilalle voitaisiin hankkia vastaavanlaista omaisuutta.

6.5.4 Omaisuuden lunastaminen

Vakuutusyhtiöllä on oikeus lunastaa vahingoittunut omaisuus tai sen osa jäännösarvosta. Jos vakuutettu saa menetettyä omaisuuttaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, on hänen viipymättä joko luovutettava omaisuus vakuutusyhtiölle tai palautettava vakuutuksesta saatu korvaus.

6.5.5 Korvauksen maksaminen rakennuksen vahingoissa

Rakennuksen vahingoissa maksetaan ensin päivänarvon mukainen korvaus, joka on niin suuri osa korvauksen määrästä kuin päivänarvo on jälleenhankinta-arvosta.

Jälleenhankinta-arvon mukaisen korvauksen maksaminen edellyttää, että rakennus tai sen osa korjataan tai vahingoittuneen rakennuksen tilalle rakennetaan samalle tontille uusi vastaavanlainen ja vastaavaan käyttöön tarkoitettu rakennus kahden vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta. Jos rakentaminen viivästyy viranomaisten toimenpiteen johdosta, viivästysaika lisätään kahden vuoden määräaikaan.

Jälleenhankinta-arvon ja päivänarvon mukaisten korvausten erotus maksetaan, kun vakuutusyhtiö on saanut selvityksen rakennuksen korjaus- tai rakentamistoimenpiteiden suorittamisesta ja päivänarvon mukainen korvaus on käytetty jälleenhankintaan. Jälleenhankinta-arvon mukainen korvaus maksetaan enintään toteutuneiden kustannusten mukaisena. Oikeus jälleenhankinta-arvon mukaiseen korvaukseen on vain vakuutetulla. Oikeutta ei voi siirtää.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus korjauttaa tai rakennuttaa omaisuus hyväksymällään yhteistyökumppanilla. Kustannukset määritetään sen hinnan mukaan, jolla vakuutusyhtiö olisi voinut korjauttaa tai rakennuttaa vahingoittuneen kohteen.

6.5.6 Korvaus kiinnitetystä omaisuudesta

Jos vahingoittuneeseen omaisuuteen on vahvistettu kiinteistökiinnitys, joka on velan vakuutena, maksetaan korvaus ensisijaisesti kiinnityksenhaltijalle. Korvaus voidaan kuitenkin maksaa kiinnityksenhaltijan sijaan vakuutetulle, jos kiinnityksenhaltija on antanut tähän suostumuksen tai vakuutetulla on oikeus korvaukseen maakaaren säännösten perusteella.

7 Vakuutusmaksu ja indeksitarkistukset

7.1 Vakuutusmaksuun vaikuttavat seikat

Kotivakuutuksen maksuun vaikuttavia tekijöitä ovat vakuutuksenottajan ikä ja asuinpaikka sekä vakuutetun kohteen vakuutuskirjalla mainitut ominaisuudet, kuten ikä, sijainti, huoneiston pinta-ala, rakennuksen pinta-ala ja tekniset ominaisuudet, käyttötarkoitus sekä vakuutusturvan laajuus ja omavastuun suuruus. Maksuun vaikuttavat tekijät vaihtelevat vakuutettavan kohteen mukaan.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus muuttaa vakuutusmaksua vakuutuskauden vaihtuessa vakuutuksen kohteen ja vakuutuksenottajan iän muuttumisen seurauksena vastaamaan paremmin tilastollista vahinkoriskiä. Muut tilanteet, joissa vakuutusyhtiöllä on oikeus muuttaa vakuutusmaksua, on kerrottu Yleisissä sopimusehdoissa.

7.2 Indeksitarkistukset

Rakennusten vakuutusten vakuutusmaksut ja enimmäiskorvausmäärät tarkistetaan vuosittain vakuutuskauden vaihtuessa indeksillä. Indeksien tarkastuslukuna käytetään edellisen kalenterivuoden kesäkuun pistelukua. Rakennuskohteissa käytetään rakennuskustannusindeksiä. Korvaus maksetaan vakuutustapahtuman sattumishetkellä voimassa olevien enimmäiskorvausmäärien mukaisena.

8 Matkatavaraturva ulkomaanmatkoilla

Kotivakuutukseen sisältyy matkatavaraturva ulkomaanmatkoilla, jos tästä on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan.

8.1 Vakuutuksen voimassaolo

Vakuutus on voimassa ulkomaanmatkoilla 12 kuukautta matkan alkamisesta.

Kotivakuutuksen matkatavaraturvan voimassaolo edellyttää voimassaolevaa koti-irtaimiston vakuutusta. Koti-irtaimiston vakuutuksen päättyessä myös matkatavaraturva ulkomaanmatkoilla päättyy.

8.2 Matkan määritelmä

Näissä ehdoissa matkalla tarkoitetaan ulkomaille suuntautuvaa matkaa, joka alkaa Suomesta vakuutetun kotoa, työpaikalta, opiskelupaikalta tai vapaaajan asunnolta ja päättyy johonkin edellä mainituista paikoista.

Jos vakuutettu oleskelee ulkomailla ja tulee käymään Suomessa enintään 30 vuorokaudeksi tarkoitukseenaan palata samaan kohteeseen ulkomaille, tämä katsotaan yhtäjaksoiseksi oleskeluksi ulkomailla eikä erillisiksi matkoiksi.

8.3 Vakuutuksen kohteet ja niiden rajoitukset

Matkatavaraturvasta korvataan matkalla mukana olevalle koti-irtaimistolle vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneita suoranaisia esinevahinkoja ja ehdoissa erikseen mainittuja muita kustannuksia.

Vakuutuksen kohteena on vakuutetun matkalle mukaansa ottama omaisuus ja matkalla hankittu koti-irtaimistoon rinnastettava omaisuus sekä passi ja matkaliput. Matkatavaraturvassa eivät ole vakuutettuna matkan aikana ulkomailla vuokrattu tai lainattu omaisuus.

Matkatavarat ovat vakuutettuna yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkittyyn enimmäiskorvausmäärään saakka vakuutustapahtumaa kohden. Tämä enimmäiskorvausmäärä sisältää myös moottoriajoneuvossa, matkailu- tai muussa perävaunussa, veneessä tai teltassa olevat matkavarat.

Rahat ja maksuvälineet sisältyvät matkatavaroihin 500 euroon asti. Rahaa tai muita maksuvälineitä ei kuitenkaan korvata, jos ne varastetaan moottoriajoneuvosta, matkailu- tai muusta perävaunusta, veneestä tai teltasta.

Matkatavaraturvaan sovelletaan Kotivakuutuksen ehtokohtia 4.1 ja 4.2.

8.4 Korvattavat vakuustapahtumat

8.4.1 Äkilliset ja ennalta arvaamattomat esinevahingot

Matkatavaraturvasta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana matkatavaralle äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta vakuustapahtumasta aiheutunut suoranainen esinevahinko.

8.4.2 Matkatavaroiden myöhästyminen ja muut ylimääräiset kustannukset

Kun matkatavarat on luovutettu ulkomaanmatkalla kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun ja ne tulevat perille ulkomaan matkakohteeseen vähintään 4 tuntia vakuutetun jälkeen, korvataan välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannuksia yhteensä enintään 2 000 euroa vakuustapahtumaa kohti, kuitenkin enintään vakuutuskirjassa mainittu Matkatavaraturvan enimmäiskorvausmäärä.

Välttämättömyystarvikkeella tarkoitetaan myöhästyntä omaisuutta vastaavaa ja sen tilalle hankittua tai vuokrattua omaisuutta, kuten esim. vaihtovaatteita, hygieniatarvikkeita, harrastusvälineitä ja matkarattaita. Välttämättömyystarvikkeita eivät ole esimerkiksi kannettavat tietokoneet, korut, kellot, optiset ja elektroniset laitteet ja vastaavat.

Kustannukset korvataan tositteita vastaan.

Vakuutuksesta korvataan myös

- matkatavaran etsimisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, jos kadonnut matkatavara on luovutettu kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun
- passin, viisumin tai matkalippujen uusimisesta matkan aikana aiheutuneet ylimääräiset matka-, majoitus- ja puhelinkustannukset.

Edellä mainittuja kustannuksia korvataan enintään 500 euroon asti korvattavaa vahinkoa kohti. Vakuutuksesta ei korvata ruokailukustannuksia.

8.5 Korvauksen rajoitukset

Matkatavaroiden korvauksiin sovelletaan Kotivakuutuksen ehtojen kohdan 5.3 rajoituksia.

8.6 Korvaussäännökset

Matkatavaroiden korvauksiin sovelletaan Kotivakuutuksen ehtojen kohdan 6.2 korvaamiseen liittyviä ehtoja.

Jos samalla vakuutus sopimuksella on Laaja Plus -turva koti-irtaimistolle, sovelletaan matkatavaroiden vahinkojen ikävähennyksiin myös ehtojen kohtaa 5.2.1.

8.7 Omavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vakuustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

Kustannuksissa, jotka aiheutuvat välttämättömyystarvikkeiden hankkimisesta tai matkatavaroiden etsimisestä, ei ole omavastuuta.

8.8 Matkatavaroita koskevat suojeluohjeet

Matkatavaroiden korvauksiin sovelletaan Kotivakuutuksen ehtojen kohdassa 2 mainittuja suojeluohjeita.

Yksityishenkilön vastuuvakuutus

1 Vakuutuksen tarkoitus ja voimassaolo

Vastuuvakuutuksesta korvataan näiden ehtojen ja Yleisten sopimusehtojen mukaisesti vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvat toiselle aiheutuneet henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa. Näiden vastuuvakuutusehtojen mukaan korvattavassa vahingossa vakuutusyhtiö selvittää myös vakuutetulle esitettyjen korvausvaatimusten perusteen ja määrän sekä hoitaa oikeudenkäynnin, jos korvausvaatimus joutuu oikeuskäsittelyyn.

Vakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa, Suomen rajojen ulkopuolella kuitenkin enintään 12 kuukautta matkan alkamisesta. Vakuutus on voimassa vain Suomessa, jos vakuutetun vakituinen asuinpaikka ei ole Suomessa.

Vakuutusturvan laajennukset ovat voimassa muutospäivämäärän jälkeen syntyneissä vakuustapahtumissa. Vakuutusturvan laajennuksella tarkoitetaan vakuutusmäärän korotusta tai muun erityisehdon lisäämistä vakuutukseen.

2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan samassa taloudessa vakituisesti ja tosiasiallisesti asuvat henkilöt. Vakuutetun vakituisena asuinpaikkana pidetään väestörekisteriin merkittyä osoitetta.

Vakuutettuina ovat myös muualla kuin vakuutuspaikassa vakituisesti asuvat vakuutuksenottajan tai vakuutetun alaikäiset lapset heidän asuessaan vakuutetun luona.

Jakamattoman kuolinpesän vakuutuksessa vakuutettuina ovat

- henkilöt, jotka vakuutuksenottajan kuollessa asuvat vakinaisesti hänen kanssaan yhteisessä taloudessa, ellei heillä ole omaa vakuutusta
- muut pesän osakkaat tällä kotivakuutuksella vakuutetun kiinteistön tai irtaimiston omistamiseen, hallintaan tai käyttämiseen liittyvissä vakuustapahtumissa.

3 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

3.1 Mitä vastuuvakuutuksesta korvataan?

Vakuutuksesta korvataan yksityishenkilönä toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, joka todetaan vakuutuksen voimassaoloaikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

3.2 Lapsen aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutettuna olevan lapsen aiheuttama vahinko, vaikka hän ei vielä ikänsä puolesta ole korvausvelvollinen.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, josta joku toinen on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu sille, jonka hoidettavana lapsi oli, kun vahinko sattui.

3.3 Koiran aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun tuottamuksesta riippumatta vakuutetun omistaman koiran aiheuttama henkilövahinko sekä vahinko, jonka koira aiheuttaa välittömässä yhteentörmäyksessä moottoriajoneuvon kanssa.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, josta koiran hoitaja tai joku muu kuin vakuutettu on korvausvastuussa, eikä myöskään vahinkoa, joka aiheutuu koiran hoitajalle tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvalle henkilölle.

3.4 Asunnon, kiinteistön, vapaa-ajan asunnon tai majoitustilan vahingot

Vakuutuksesta korvataan vahinko, joka aiheutuu vakuutetun vakituisen asunnon tai kiinteistön tai hänen omassa käytössään olevan Suomessa sijaitsevan vapaa-ajan asunnon tai kiinteistön omistamisesta, hallinnasta tai kunnossapidosta.

Vakuutus kattaa korvausvastuun, joka vakuutetulle aiheutuu hänen ja hänen perheensä vakituksena tai vapaa-ajan asuntona käytetyn osake- tai vuokrahuoneiston tai vuokralle otetun vapaa-ajan kiinteistön rakenteille äkillisesti tuotetusta vahingosta.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetun vakituisen tai vapaa-ajan asunnon tai matkalla käyttämänsä majoitustilan pinnoitteille tai kiinteille sisustuksille
- omaisuudelle, josta vakuutettu on huoneiston hallintaan oikeuttavien osakkeiden omistajana asunto-osakeyhtiölain mukaan kunnossapitovastuussa
- huoneiston huonosta hoidosta, kulumisesta tai muusta ei-äkillisestä syystä
- omakotitalolle tai muulle vastaavalle rakennukselle, joka on vakuutetun vakituksessa asuinkäytössä.

4 Korvausrajoitukset

4.1 Itselle tai työntekijälle aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle itselleen
- muulle vakuutetulle
- oikeushenkilölle, jonka määräysvallasta vakuutetuilla yhteensä on yli puolet
- vakuutetun työntekijälle tai tähän rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan vahingosta korvausta lakisäätteisestä työtapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

4.2 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei korvausvastuuta olisi ilman kyseistä sitoumusta.

4.3 Tiedossa ollut vahingonuhka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos virhe, virheelisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai sen olisi pitänyt olla vakuutetun tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

4.4 Hallussa, lainassa, käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka oli vakuutetun hallussa tai lainassa silloin, kun vahingon aiheuttanut teko tai laiminlyönti tapahtui.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka, silloin kun vahingon aiheuttanut teko tai laiminlyönti tapahtui, oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- tai vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutetun toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen teon luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin huolehdittavana.

4.5 Kiinteistön tai osakehuoneiston omistaminen ja hallinta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu muun kiinteistön, kiinteistön osan, rakennuksen tai osake- tai vuokrahuoneiston kuin vakuutetun vakinaisen asunnon tai hänen omassa käytössään olevan Suomessa sijaitsevan vapaa-ajan asunnon tai kiinteistön

- omistamisesta
- hallinnasta
- kunnossapidosta tai
- vuokraustoiminnasta.

4.6 Liikennevahingot sekä vesi- ja ilma-alukset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikenteeseen käyttämisestä. Liikenteeseen käyttäminen on määritelty liikennevakuutuslaissa tai vastaavassa ulkomaisessa laissa.
- yli 15 kW:n (20 hv) tai pituudeltaan yli 5,5-metrin moottorilla tai purjeella varustetun vesikulku-neuvon käytöstä
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutettu on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

4.7 Pohjavesi sekä louhinta-, paalutus- ja räjäytystyö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- pohjaveden korkeuden muuttumisesta
- vieraalla työvoimalla tai toiselle suoritettusta louhinta-, paalutus- tai räjäytystyöstä taikka siitä aiheutuvasta maan painumasta tai siirtymästä.

4.8 Ympäristövahingot sekä kosteudesta ja tulvimisesta aiheutuvat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- saastumisesta tai muusta vaikutuksesta maaperään, rakennukseen, vedenottamoon, järveen tai muuhun vesialueeseen tai pohjaveteen
- melusta, tärinästä, säteilystä, lämmöstä, hajusta, valosta tai muusta vastaavasta häiriöstä
- savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta tai ilman saastumisesta
- kosteudesta
- sadeveden tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on vakuutetun satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutetun korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

4.9 Ansio- tai elinkeinotoiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa,

- jonka vakuutettu aiheuttaa työtehtävässään toisen palveluksessa taikka itsenäisessä ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa taikka työharjoittelussa
- joka aiheutuu vakuutetun ansiotoimintaan tai työharjoitteluun liittyvälle omaisuudelle.

4.10 Tahallisuus tai törkeä huolimattomuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu on aiheuttanut tahallaan.

Korvausta voidaan alentaa tai evätä se kokonaan, jos vakuutettu on aiheuttanut vahingon

- törkeällä huolimattomuudella
- ollessaan alkoholin tai huumausaineen vaikutuksen alaisena niin, että tämä seikka on oleellisesti vaikuttanut vahingon syntyyn tai määrään.

Tätä ehtokohtaa ei sovelleta alle 12-vuotiaan vakuutetun aiheuttamaan vahinkoon.

4.11 Tappelu, pahoinpitely tai muu rikos taikka sakko

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, joka aiheutuu tappelun, pahoinpitelyn tai muun rikoksen yhteydessä
- sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

4.12 Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutetun muusta vastuuvakuutuksesta.

5 Vahingon selvittäminen

5.1 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

Kun vakuutusyhtiölle on ilmoitettu vahingosta, joka on vakuutuksesta korvattava ja joka ylittää omavastuun, se selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Kun vakuutusyhtiö on valmis tekemään vahingonkarsineen kanssa sopimuksen siitä, että tästä vakuutuksesta korvataan vahinkoja enimmäiskorvausmäärän rajoissa, se ilmoittaa tästä vakuutetulle. Jos vakuutettu ei suostu sopimukseen, ei vakuutusyhtiö ole velvollinen maksamaan enempää korvausta. Vakuutusyhtiöllä ei ole myöskään velvollisuutta korvata tämän ilmoituksen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä tekemään asiassa lisäselvityksiä.

5.2 Vakuutetun velvollisuudet

Vakuutetun on pyrittävä siihen, että vakuutusyhtiö saa tilaisuuden arvioida vahingon määrän ja mahdollisuuden ratkaista asia sovinnolla. Jos vakuutettu korvaa vahingon itse, sopii siitä itse tai hyväksyy korvausvaatimuksen, tämä sitoo vakuutusyhtiötä vain, jos on ilmeistä, että korvauksen määrä ja peruste ovat oikeat.

Vakuutettu on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn (ks. Yleiset sopimusehdot, kohta 10.1)
- esittämään vakuutusyhtiölle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutetun saatavilla.

6 Korvaussäännökset

6.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjan ja mahdollisten erityisehtojen mukaisin rajoituksin se vahingonkorvaus, jonka vakuutettu on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä määritetään vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

6.2 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset

Vakuutetulla on vahingon välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia sen torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. Yleiset sopimusehdot, kohta 6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erikseen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset korvataan vakuutuksesta.

6.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata sellaisia vakuutetulle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutettu on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole vakuutusyhtiön kanssa erikseen sovittu.

Jos vahingonkorvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi ja vaatimus perusteitaan koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, hoitaa vakuutusyhtiö vakuutetun puolesta oikeudenkäynnin ja maksaa tästä aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset oikeudenkäyntikulut. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle, vakuutusyhtiöllä ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja. Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

Asianajo- ja oikeudenkäyntikulut korvataan sen mukaan, mitä on mainittu oikeudenkäymiskaarissa ja oikeudenkäyntikuluja koskevissa ohjeissa oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetussa laissa. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

6.4 Vakuutusmäärä, omavastuu ja arvonlisävero

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisenimmäismäärä on selvitys- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan niiden kohdistuneen siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

Vakuutuskirjan merkinnästä poiketen tapauksissa, joissa korvattava vahinko johtuu suihku- tai kylpyveden lattiakaivoon pääsyn estymisestä, omavastuu on kuitenkin 20 prosenttia vahingon määrästä, kuitenkin aina vähintään vakuutuskirjaan merkityn omavastuun suuruinen ja enintään 20 000 euroa.

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säädökset.

6.5 Yhteisvastuullisuus

Jos usea henkilö on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutetun osuutta tapahtuneeseen ja hänen vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta, elleivät edellä mainitut syyt anna aihetta suurempaan korvaukseen.

7 Vuokranantajan ja kiinteistönomistajan laajennus

Jos on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan, on Yksityishenkilön vastuuvakuutukseen voitu liittää myös vuokranantajan ja kiinteistönomistajan vastuun laajennus. Tällöin Yksityishenkilön vastuuvakuutusehtojen kohdasta 4.5 poiketen vakuutuksesta korvataan myös vuokralle annetun asuinkiinteistön tai osakehuoneiston omistamiseen, hallintaan ja kunnossapitoon liittyvä vahinko.

Vakuutusturvan laajennukset ovat voimassa muutospäivämäärän jälkeen syntyneissä vakuutustapahtumissa. Vakuutusturvan laajennuksella tarkoitetaan vakuutusmäärän korotusta tai muun erityisehdon lisäämistä vakuutukseen.

Muilta osin noudatetaan Yksityishenkilön vastuuvakuutuksen ehtoja.

Yksityishenkilön oikeusturvavakuutus

1 Vakuutuksen tarkoitus

Yksityishenkilön oikeusturvavakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja Yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 4 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

Vakuutus koskee vakuutettua yksityiselämään liittyvissä asioissa.

2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan samassa taloudessa vakituisesti ja tosiasiallisesti asuvat henkilöt. Vakuutetun vakituisena asuinpaikkana pidetään väestörekisteriin merkittyä osoitetta.

Jakamattoman kuolinpesän vakuutuksessa vakuutettuina ovat

- kotivakuutuksen vakuutuspaikassa vakituisesti asuvat pesän osakkaat ja heidän taloudessaan vakituisesti asuvat henkilöt, ellei heillä ole omaa vakuutusta
- muut pesän osakkaat tällä kotivakuutuksella vakuutetun kiinteistön tai irtaimiston omistamiseen, hallintaan tai käyttämiseen liittyvissä vahingoissa.

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa, jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin tällä kotivakuutuksella vakuutetun kiinteistön tai irtaimiston omistamiseen, hallintaan tai käyttämiseen liittyvissä vahingoissa vakuutuspaikassa vakituisesti asuvan henkilön kustannukset, kun vastapuolena on muualla asuvat muut pesän osakkaat.

3 Tuomioistuimet ja voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta vakuutustapahtumissa, jotka voidaan välittömästi saattaa Suomessa käsiteltäväksi kärjäoikeudessa tai vastaavassa pohjoismaisessa tuomioistuimessa.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa, ympäristölupavirastossa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa, Euroopan unionin tuomioistuimessa tai Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimessa.

4 Korvattavat vakuutustapahtumat

4.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on riita- ja hakemusasiassa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on kiistetty todisteellisesti perusteen tai määrän osalta.

rikosasiassa

- asian vireille tulo tuomioistuimessa, kun vakuutettu on asianomistajana
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettyä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

4.2 Vakuutuksen voimassaoloaika

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos vakuutus on ollut vakuutustapahtuman sattuessa voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, tulee niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan kuuluvaksi kaikki se aika, jonka tämä vakuutus yksin tai peräkkäin yhdessä muiden päättyneiden vastaavan sisältöisten oikeusturvavakuutusten kanssa on vakuutetun osalta ollut yhtäjaksoisesti voimassa yhdessä tai useammassa vakuutusyhtiössä. Jos vakuutustapahtuman sattuessa on voimassa useampia oikeusturvavakuutuksia, vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan kuitenkin vain tämä vakuutus.

Jos vakuutusturvan laajennukset ovat vakuutustapahtuman sattuessa olleet voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, ovat vakuutusturvan laajennukset voimassa vain muutospäivämäärän jälkeen syntyneissä vakuutustapahtumissa sillä edellytyksellä, että myös vakuutustapahtuman peruste on syntynyt vakuutukseen tehdyn laajennuksen jälkeen. Vakuutusturvan laajennuksella tarkoitetaan vakuutusmäärän korotusta taikka vastapuolen kulujen korvattavuutta koskevan tai muun erityisehdon lisäämistä vakuutukseen.

4.3 Yksi vakuutustapahtuma

Asiat katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella; tai

- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

5 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

5.1 Tulonhankinta ja omistaminen

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- joka liittyy vakuutuksenottajan tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen, aiempaan, tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi
- joka liittyy sijoitustoimintaan tai yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 100 000 euroa
- joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta
- joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaan varten annettuun lainaan
- joka liittyy muuhun kiinteistöön, kiinteistön osaan, rakennukseen, osake- tai vuokrahuoneistoon kuin vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omassa käytössä olevaan, Pohjoismaissa sijaitsevaan vapaa-ajan asuntoon. Vakuutetulle aiheutuvia kuluja ei korvata kiinteistön, rakennuksen, huoneiston tai niiden osan vuokraamiseen liittyvässä asiassa, jossa vakuutettu on asianosaisena vuokranantajan ominaisuudessa
- joka liittyy yhteisomistussuhteeseen tai sen purkamiseen.

5.2 Rikosasiat

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamista syytteestä tai yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta, jonka asianomistaja on tällaisen syytteen vireillä ollessa esittänyt syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan. Jos syyttäjä on jättänyt syytteen vakuutettua vastaan nostamatta sitä koskevien erityissäännösten perusteella, vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja ei korvata myöskään siinä tapauksessa, että asianomistaja vaatii vakuutetulle rangaistusta
- joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
- joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta hänet on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella.

5.3 Perhe- ja perintöoikeudelliset asiat

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- a) joka koskee avioeroa, rekisteröidyn parisuhteen purkamista taikka avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avioliitonomaisen yhteiselämän päättämiseen, rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia
- b) joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapaamis-oikeuteen tai asumiseen. Kulut kuitenkin korvataan yhdessä vakuutustapahtumassa kolmea (3) vuotta kohden, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät samanaikaisesti:
 - asiaa ei käsitellä ensi kertaa tai yhteiselämän lopettamisen tai päättämisen yhteydessä
 - vaatimukset perustuvat viranomaisen vahvistaman, voimassaolevan ja täytäntöönpanokelpoisen sopimuksen tai oikeuden tuomion muuttamiseen
 - muut vakuutusehdoissa määritellyt edellytyksetVakuutuksesta ei korvata näihin asioihin liittyvää täytäntöönpanoa.
- c) jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan tai -selvittäjän määräämisestä taikka tehtävästään vapauttamisesta.

5.4 Taloutteen liittyvät asiat

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- a) joka liittyy konkurssiin
- b) joka liittyy ulosottoon, ulosottolaissa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon
- c) jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutu-elinkeinolain mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä.

5.5 Muut rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- a) jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
- b) jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
- c) jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina. Jakamattoman kuolinpesän vakuutuksesta korvataan kuitenkin tällä kotivakuutuksella vakuutetun kiinteistön tai irtaimiston omistamiseen, hallintaan tai käyttämiseen liittyvissä vahingoissa vakuutuspaikassa vakituisesti asuvan henkilön kustannukset, kun vastapuolena on muualla asuvat muut pesän osakkaat.
- d) joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei siirrosta ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta
- e) joka koskee lähestymiskieltoa
- f) jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta

- g) josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan vastuuvakuutuksesta, matkaoikeusturvavakuutuksesta taikka moottoriajoneuvo- tai venevakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta
- h) joka käsitellään ryhmäkanteena tai -valituksena.

6 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

6.1 Vahinkoilmoitus

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, hänen on ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle etukäteen ennen asianajo- ja oikeudenkäyntikulujen syntymistä. Vakuutettu saa ilmoituksen tekemisen jälkeen vakuutusyhtiöltä korvauspäätöksen.

6.2 Asiamiehen valinta

Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajaja tai lakimiestä, joka siinä vakuutuksen voimassaoloalueeseen kuuluvassa maassa, jossa oikeudenkäynti on tarkoitus käydä, saa voimassa olevan oikeuden mukaan toimia oikeudenkäyntiasiamiehenä tai -avustajana.

Vakuutuksesta ei makseta korvausta, jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää muuta kuin edellä mainittua asiamiestä.

6.3 Kuluvaatimus vastapuolelle

Vakuutetun on käräjäoikeudessa pääkäsittelyyn edenneissä asioissa sekä välimiesmenettelyssä vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai luopuu siitä aiheuttomasti taikka ei suositu valittamaan tuomioistuimen oikeudenkäyntikuluja koskevasta tuomiosta, korvausta voidaan vakuutus-sopimuslain mukaan alentaa tai evätä se kokonaan.

Riita-asioden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) korvausta ei kuitenkaan tarvitse vaatia sovittelumenettelystä vakuutetulle aiheutuneiden kulujen osalta.

6.4 Kustannusten hyväksyminen

Vakuutetulla ei ole oikeutta hyväksyä asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää vakuutusyhtiötä sitovasti. Jos vakuutettu on itse maksanut asianajo- ja oikeudenkäyntikulujaan, maksettu määrä ei sido vakuutusyhtiötä arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

7 Korvaussäännökset

7.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vakuutustapahtumassa.

7.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

7.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

7.3.1 Riita- ja hakemusasiassa

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut. Kun asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

Jos edellytyksenä riidan saattamiselle tuomioistui-
men tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin
elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannuk-
set korvataan siitä lukien, kun sanottu edellytys on
täytynyt.

Asiamiehen palkkiot ja kulut, jos edellä tässä koh-
dassa tarkoitettua riitaa on tuomioistuinmenettelyn
sijasta käsitelty kuluttajariitalautakunnassa, vakuu-
tuslautakunnassa tai muussa vastaavassa elimessä.

7.3.2 Rikosasiassa

Vakuutettu asianomistajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet
oikeudenkäyntikulut siltä osin kuin oikeudenkäynnissä
on kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun
yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeuden-
käyntikuluista.

Vakuutettu vastaajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutu-
neet oikeudenkäyntikulut, jos kyse on asianomistajan
vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä silloin, kun
virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nos-
tamatta tai on sen peruuttanut.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asiassa, jossa on
kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan
ajamasta syytteestä. Korvausta ei makseta, vaikka
tuomioistuin myöhemmin hylkäisi syytteet ja jättäisi
vakuutetun tuomitsematta.

7.4 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edel-
lyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet
kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä
tapauksessa, että lupa on myönnetty. Ylimääräisten
muutoksenhakuaineiden käyttämisestä aiheutuneet
kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on
hyväksynyt kantelun, purkanut tuomion tai palautta-
nut menetetyt määräjän.

7.5 Yhteinen etu

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin
vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla
on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin
tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa,
vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi
katsottava osa kustannuksista.

8 Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeuden-
käyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja
oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeu-
denkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti.
Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi
ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeuden-
käyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse,
korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomi-
oon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut
tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio
asiamiehen työstä ja välttämättömät kulut. Palkkion
ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan
huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja
laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

Korvattaviksi kustannuksiksi luetaan enintään se kulu-
määrä, jonka tuomioistuin on velvoittanut vakuute-
tun vastapuolen maksamaan, ellei tuomioistuin ole
ratkaisussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti
katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa
osittain tai kokonaan vahinkonaan.

Korvattavien kustannusten määrä on kuitenkin enin-
tään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluva-
atimuksen suuruinen.

Jos riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioita-
vissa, korvattavaksi kustannuksiksi luetaan vakuutus-
kirjaan merkityn vakuutusmäärän rajoissa enintään
riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä tai jos
riidan kohteena on toistuvaisluonteinen maksu, kor-
vattavien kustannusten määrää arvioitaessa otetaan
huomioon enintään riidan kohteena olevan kerta-
maksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrää
arvioitaessa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja
oikeudenkäyntikuluvaatimuksia.

9 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

- vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja
vastapuolen oikeudenkäyntikuluja, ellei tästä ole
erikseen sovittu ja tehty merkintää vakuutuskirjaan.
Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen
oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin
ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut,
 - kun vakuutettua on avustanut oikeudenkäyn-
nissä kuluttaja-asiamies tai hänen alaisensa
ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain
soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kan-
nalta tärkeää
 - kun vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt
noudattamatta asiassa annettua kuluttaja-
riitalautakunnan, vakuutuslautakunnan tai
muun vastaavan elimen päätöstä, joka asian
keskeisiltä osin on vakuutetulle myönteinen
- tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheu-
tuvia kustannuksia
- vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai
ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustan-
nuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu
asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta
kustannuksia lisäävästä tai tarpeettomia kustan-
nuksia aiheuttavasta menettelystä

- d) oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
- e) rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä taikka rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
- f) kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuimien ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
- g) kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet ennen vakuutustapahtumaa suoritetuista toimenpiteistä tai asian alustavasta selvittelystä. Ennen vakuutustapahtumaa tehdyistä selvityksistä ja hankituista todisteista aiheutuvat kulut korvataan kuitenkin, jos selvitystä on käytetty todisteena.
- h) kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jättämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai joka heidän olisi pitänyt tietää aiheuttamiseksi taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet
- i) kustannuksia oikeudenkäynnistä tai muutoksenhausta, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aiheutta, taikka ovat muutoin tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin
- j) välimiehen tai sovittelijan palkkiota tai kuluja
- k) edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan tai pesänselvittäjän palkkiota tai kuluja
- l) kustannuksia, jotka aiheutuvat julkisen oikeusavun hakemisesta.

10 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

10.1 Korvauksen suorittamisaika

Vakuutusyhtiö maksaa korvauksen vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikulusta tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen, lautakuntaratkaisun tai sovinnon syntymisen jälkeen. Ellei erityisiä vastasyitä ole, maksaa vakuutusyhtiö korvauksia myös oikeusasteittain. Lisäksi vakuutusyhtiö voi harkintansa mukaan poikkeuksellisesti maksaa ennakkorvausta oikeuskäsittelyn huomattavasti pitkittyessä.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus suorittaa korvaus sen jälkeen, kun vakuutettu on vakuutusyhtiön pyynnöstä osoittanut maksaneensa kuluista omavastuuosuutensa ja mahdollisesti vakuutusmäärän ylittävän osuuden asiamiehelle.

10.2 Vastapuolen kulukorvauksesta

- a) Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, joka vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai jonka vakuutetun vastapuoli on sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.

- b) Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen suorittamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuutusyhtiölle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti. Korvauksen maksamiseksi vakuutetun on lisäksi toimitettava ulosottoperusteeksi kelpaava tuomio. Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 7.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen kulukorvauksesta vakuutusyhtiölle sen osan, joka ylittää vakuutetun itse maksaman osuuden.
- c) Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväksien, vakuutetun on palautettava vakuutusyhtiölle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

11 Vastapuolen oikeudenkäyntikulurva

Jos on erikseen sovittu ja tehty merkintä vakuutuskirjaan, voidaan Yksityishenkilön oikeusturvavakuutukseen liittää myös Vastapuolen oikeudenkäyntikulurva.

11.1 Vakuutuksen tarkoitus

Poiketen Yksityishenkilön oikeusturvavakuutuksen ehtojen kohdasta 9 (a) vakuutuksesta korvataan oikeuden lainvoimaisella päätöksellä vakuutetun maksettavaksi tuomitut muut kuin sovitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut samoin ehdoin kuin vakuutetun omat oikeudenkäyntikulut.

Vastapuolen oikeudenkäyntikuluja korvataan enintään vakuutus kirjassa kerrottuun enimmäismäärään saakka. Vastapuolen oikeudenkäyntikuluja koskeva enimmäiskorvausmäärä ei ole käytettävissä vakuutetun omiin oikeudenkäyntikuluihin.

11.2 Voimassaolo

Jos vakuutusturvan laajennukset ovat vakuutustapahtuman sattuessa olleet voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, ovat vakuutusturvan laajennukset voimassa vain muutospäivämäärän jälkeen syntyneissä vakuutustapahtumissa sillä edellytyksellä, että myös vakuutustapahtuman peruste on syntynyt vakuutukseen tehdyn laajennuksen jälkeen. Vakuutusturvan laajennuksella tarkoitetaan vakuutusmäärän korotusta taikka vastapuolen kulujen korvattavuutta koskevan tai muun erityisehdon lisäämistä vakuutukseen.

11.3 Muut ehdot

Muilta osin noudatetaan Yksityishenkilön oikeusturvavakuutuksen ehtoja.

Vakuutukset myöntävät seuraavat LähiTapiola-ryhmään kuuluvat keskinäiset vakuutusyhtiöt (y-tunnus):

LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | LokalTapiola Sydäkusten -
LähiTapiola **Etelärannikko** (0135987-5) | LähiTapiola **Itä** (2246442-0) | LähiTapiola **Kaakkois-Suomi**
(0225907-5) | LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa** (0210339-6) | LähiTapiola **Keski-Suomi** (0208463-1) | LähiTapiola
Lappi (0277001-7) | LähiTapiola **Loimi-Häme** (0134859-4) | LähiTapiola **Länsi-Suomi** (0134099-8) | LähiTapiola
Pirkanmaa (0205843-3) | LokalTapiola **Österbotten** - LähiTapiola **Pohjanmaa** (0180953-0) | LähiTapiola
Pohjoinen (2235550-7) | LähiTapiola **Pääkaupunkiseutu** (2647339-1) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) |
LähiTapiola **Savo-Karjala** (0218612-8) | LähiTapiola **Uusimaa** (0224469-0) | LähiTapiola
Varsinais-Suomi (0204067-1) | LähiTapiola **Vellamo** (0282283-3) |
LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (0211034-2)

Löydät yhtiöiden yhteystiedot osoitteesta www.lahitapiola.fi.

